

JESU FORTUNANTE!

JOACHIMI FELLERI, P.P.
& Bibliothecarii Academici

ORATIO

De

BIBLIOTHECA ACADEMIÆ LIPSIENSIS PAULINA

In ſolenni XIX. Philoſophiæ Baccalaureorum Renunciatione
d. XV. April. Anno Ær. Chri. M. DC. LXXVI.
habita,
Cui duplex ſubjunctus eſt Catalogus,
Alter Manuſcriptorum Membranaceorum, Alter Manuſcriptorum Chartaceorum, in eadem Bibliotheca extantium.

LIPSIÆ,
Sumptibus CHRISTOPH. ENOCH BUCHTÆ.

VIRO
Pl. Reverendo & Praecellentissimo
THEOPHILO SPIZELIO,
Theologo Philologoqve eximio,
Ecclesiastae ad D. Jacobi apud Augustanos benè merentiss.

S. P. D.

QVam clarissimo nomini Tuo inscripsi Orationem, in vestibulo veluti Bibliothecæ Paulinæ, adytisqve illius necdum salutatis à me habita est. Qvæ res fecit, ut de thesauris illius reconditis, copiaqve Manuscriptorum inibi repositorum afferre parùm, imò planè nihil potuerim. Postqvam autem per clavium & Catalogorum traditionem liberrimus ad eam patefactus est aditus (id qvod superiore demum mense, post fata amplissimi ITTIGII, contigit) faciundum vel principe loco mihi existimavi, ut qvos numero obstupescendo in ea depræhendebam, libros Manuscriptos è tenebris plusqvam Cimmeriis in lucem protraherem. Neqve enim ignorabam, Thomasinum inter Italos, inter Gallos Labbéum, Reiserum Teqve, SPIZELI præclarissime, inter Alemannos in publicandis Manuscriptorum hinc

hinc inde latitantium Catalogis fuisse occupatos. Exemplo itaqve vestro instimulatus pulpita Bibliothecæ omnia mox perreptavi insegniter, qvosq; in illis reperii libros Manuscriptos tàm membranaceos qvàm papyraceos, suo qvemqve numero annotavi, edoctusqve Bibliothecam nostrã si non pretio, at multitudine Manuscriptorũ qvamplurimas prægravare, eosdem typis publicis exscribendos curavi, & ne nihil præfloraminis haberent, Orationem, qvam dixi, tumultuariè licet & in luctu recentissimo conscriptam præmittere illis sustinui. Cæterùm cùm dispicerem apud animum, cui eruditiorum præter cæteros hoc qvicqvid opellæ est, inscriberem, Tu illicò, SPIZELI æstimatissime, occurristi, ut qvi & ipsus Bibliothecarum retexisti Arcana, & consimili aliorum labore mirificè delectaris; veniebat insuper in mentem decantatissimæ humanitatis Tuæ, qvam & ego qvondam, cùm Magistrum Philurææ nostræ longè clarissimum ageres (eram autem id temporis Thomasianæ sobolis non infelix informator) magnopere sum admiratus. Pagellas itaqve hasce Manuscriptorum Lipsiensium indices Tibi mitto, minimè omnium desperans fore, ut Academiæ, qvam Studiorum olim matrem haut pœnitendam elegeras, percurrere Manuscripta digneris, locumqve illis non planè nullum in instructissima, qvâ gaudes, Bibliotheca indulgeas. Neqve enim non grata frugi filiis esse solent, qvæcunqve à Matribus vel de Matribus dono illis mittuntur. B. V. Ecclesiæ & Reip. literariæ decus, & ex RAPPOLTO, Socero σεβασμιωτάτῳ salve qvàm amicissimè. Scrib. d. XXIIX. Augusti An. Ær. Chr. 1676.

Pl. Rev. Claritatis Tuæ studiosiss.

L. JOACHIMUS FELLERUS,
Prof. Publ. & Bibliothecarius.

ORATIO
DE
BIBLIOTHECA PAULINA.

RECTOR ACADEMIÆ MAGNIFICE,

Vosqve cæteri Auditores cujuscunqve gradûs ac ſtatûs honoratiſſimi,

DIſpicienti mihi, qvo de argumento tanqvam Promotor propitiâ ſorte lectus, impræſentiarum ad Vos diſſererem, Bibliotheca tandem Paulina, ut absqve velo rem ipſam ſtatim exhibeam, ſe mihi offerebat, cujus cura non ita pridem ob ingraveſcens venerandi ITTIGII ſenium abs Patribus Academiæ conſcriptis mihi fuit commendata. Cùm enim animo obverſarentur variorum de variis Bibliothecis tractatûs, Lambecii putà de Vindobonenſi Invictiſſimi Imperatoris Leopoldi, Corderii, Claudii Clementis & Cordonæ de Eſcuriali in Hiſpania, Panvinii, Schotti, Cicarellæ & Rocchæ de Vaticana, Braſſicani de Budenſi, Ernſtii de Medi-

cea, Gruteri de Heidelbergensi, Conringii & Schvvartzkopfii de Gvvelpherbytana, Jan.ſii de Bodlejana, Miræi de Antvverpiana, Höſchelii & Ehingeri de Auguſtanâ, Hottingeri de Tigurina, Sauberti de Noribergenſi, Coleri de Wratislavienſi, aliorumqve de aliis, non alienum qvid abs officio mihi delegato facturum rebar, ſi de Bibliotheca Lipſienſi, qvæ & librorum optimorum copiâ & loci ſplendore atqve amplitudine ſeſe oppidò commendat, verborum nonnihil in publica panegyri facerem. Dein, cùm ingenti beneficio in hac librorum, qvæ me domi affligit, penuria, mactatum me eſſe intelligerem, vel hâc ipsâ occaſione gratæ mentis indicinam me dare poſſe exiſtimabam, Danielis Heinſii exemplum, licet impari planè veſtigio, ſecuturus, qvi ſolenniſſimas Academiæ Lugduno-Batavæ Curatoribus grates pro collato ſibi Bibliothecarii munere perſolvebat. Verùm enim verò cùm in natales & incrementa Bibliothecæ Paulinæ ſciſcitatione ſat curiosâ inqviſiviſſem, me fruſtrà omninò eſſe vidi, obſtupeſcens atqve indoleſcens pariter, rem tantam tàm negligenter in hunc uſqve diem fuiſſe actam. Nihil enim hac de re Chronica Heidenreichii & Schneideri Lipſienſia, nihil Bibliothecæ Bibliothecarum, qvales Philippus Labbéus è Jeſuitis, Theophilus Spizelius è noſtratibus concinnavit, nihil deniqve Pan-

epi-

epistemones illi suppeditârunt, ad qvos in rebus creperis atq; perplexabilibus tanqvam ad oracula plusqvam Dodonæa confugere soleo. Eqvidem celeberrimũ illũ Polystistora, Johannẽ Friderichum, qvi & ipse Bibliothecarii partes obiit, de Bibliotheca Academica monumentis literarum consignâsse qvidpiam vix dubites, qvippe qvi in dedicatione Panegyrico seculari præmissa disertè profitetur, se Fastos seu Annales Academiæ hujus condidisse, in qvibus non illorum tantùm exhibeatur series, qvi rexerint, illustrârint, auxerint hanc Almam, sed & designatio perpetua aliarum qvarumcunqve rerum in Academia memorabilium, è variis monumentis eruta, & jam inde à fundatione prima ad sua usqve tempora continuo ducentorum annorum spatio deducta. Sed ubi hodiè Fasti illi Friderichiani, ubi Annales illi Academici? Affecti fortè fuerunt, non confecti, aut si confecti, perierunt haut dubiè, lucẽ certè viderunt nunqvam. Sterile itaqve, qvod fœcundissimum initiò credebam, hoc argumentum depræhendens, jam de alio qvodam agitare consilia occipiebam, cùm interim rarum & carum δῶρον τȣ̃ θεȣ̃, ANNA DOROTHEA, inqvam, mea RAPPOLTIA Uxor nulli fœminarum pietate, castimoniâ, aliisq; virtutibus secunda, qvæ novam parentis appellationem pollicebatur mihi, heu illætabile & funestum Vidui nomen, præter spem o-

mnem atqve opinionem impertiret. O infelicem me Oratorem, qvem non argumentum tantùm, ſed & lingva & mens ipſa propemodùm, ſubitaneo eoq́ve immenſo dolore obſtupidata, deficit! Et ò Maritum me longè infeliciorem, cui & ſpes ſobolis jam jam naſcendæ, & ipſa potior Cordis pars, Caſtiſſima, inqvam, Coſta præciditur! At cedendum tamen DEO tanqvam rivali omnium potentiſſimo, primæq́ve illi partes in niveam beatiſſimæ Conjugis animam relinqvendæ. Concertat enim nobiſcum DEUS, ut alicubi Johannes Conſtantinopolitanus loqvitur, dilectione & poſſeſſione Conjugum ac filiorum, qvibus maximè ineſt, cur amentur. Foveat itaqve illam φιλόψυχος DEUS in ſinu Abrahæ, æternùm foveat ac refocillet! Tu verò ANNA DOROTHEA MEA RAPPOLTIA [ut veteri formulâ utar] VALE & SALVE, SALVE, inqvam, ET POSTREMUM VALE. NOS TE EO ORDINE AC LOCO, QVO SUPREMUM NUMEN JUSSERIT, SEQVEMUR. ANNA DOROTHEA MEA VALE. Qværenti intereà pharmaca, qvæ inſtillari vulneri immane hianti poſſint, poſt ſacram ſcripturam, in qva qvilibet, dicente Baſilio, τὸ πρόσφε-

ϱϑν ἑυϱίσκει τῷ ἀῤῥωςήματι φάϱμακον, h. e. medicinam invenit ægrotationi ſuæ appoſitam, ſe iterum atqve iterum Bibliotheca Paulina offert, qvæ ἰατϱεῖον τῆς ψυχῆς, hoc eſt, Medica animæ officina non minùs, qvàm Bibliotheca Oſymanduæ Ægypti regis meretur appellari. Neqve animo excidit aurea illa Chryſoſtomi ad literarum ſtudia exhortatio, in qva omnes, qvi qvidem εὖ χαίϱειν καὶ εὖ πϱάτlειν, h. e. gaudere & benè rem gerere, immodicosqve animi motûs compeſcere cupiant, Bibliothecas adire, inqve illis alexipharmaca atqve antidota potentiſſima qværere jubet, κτᾶσϑε, inqviens, φάϱμακα τῆς ψυχῆς. In Bibliotheca itaqve Paulina, (qvod Pater miſericordiarum benè feliciterqve vortat,) allevamenta ac delenifica cataplaſmata qværam in decumano hoc luctu; utqve ejus rei fauſtum fortunatumqve auſpicium nunc faciam, de eadem Bibliotheca jam dicam, tumultuario ſtylo, qvos natales fortè habuerit, & qvibus poſteà acceſſionibus in tàm ſplendidam tamqve copioſam librorum ſupellectilem excreverit, expoſiturus. Tu, Rector Academiæ Magnifice,

Vosqve cæteri ordinum omnium ac dignitatum honoratissimi Auditores, audientiam mihi benevolam ne denegate, siqve terso dicendi genere, concinnâqve Orationis structurâ vobis haut fecero satis, (neqve enim tale qvid & temporis exiguitas & recentissimi doloris immensitas indulsit] vel simplicem tantummodò & purpurissi omnis expertem illorum, qvæ de Bibliotheca Paulina hinc & inde conqvisivi, enarrationem æqvi boniqve consulite.

Academiam Hierosolymitanam ante ultimum Urbis excidium qvadringentis Collegiis instructam, & in qvolibet Collegio Beth-Sepher seu Bibliothecam peculiarem fuisse asservatam, emunctissimus Reipublicæ Hebraicæ scriptor Sigonius memoriæ prodidit. Non absimile qvid pronunciare mihi de hac Alma licet, qvæ qvidem nec Collegiorum multitudine, nec prærogativis aliis Hierosolymitanam illam exæqvat. Nam posteaqvam illustris hæc Philuræa Collegiis dotata atqve ditata est abs Serenissimis Saxoniæ Electoribus atq; Principibus, nullum non fermè Collegium thesauro librario qvodam mactari cœperit atqve adornari. Videbant enim sapientissimi Majores, ad solidæ eruditionis fastigium adspirare vix qvenqvam sine libris & institutione posse; atqve adeò Studiosis Bursarum, ut vocabant, & Collegiorum incolis non de Magistris tantùm seu præceptoribus

bus vivis, ſed de mortuis qvoq;, h. e. libris, (à qvibus accipere licet, ſecundùm Antigoni Regis Syriæ dictum, qvod à nullo amicorum reſcire poſſes,) ſalutariter admodùm proſpiciebant. Singulas autem ſingulis Collegiis fuiſſe Bibliothecas, ſupellex libraria ad hoc uſqve tempus in illis aſſervata, indubitabili eſt argumento. Eſt enim ſua hodieqve Collegio huic Principum, qvod Majus audit, Bibliotheca, cujus conficere indicem haut piguit Virum pl. Reverendum atqve Excellentiſſimum L. Olearium, Profeſſorem publicum, & Collegii hujusdem Collegiatum longè digniſſimum. Eſt & ſua Minori Principum Collegio, qvantulacunqve etiam, neqve nihil librorum in Mariano eſſe inaudio. Clarior autem hiſce atqve auctior eſt Bibliotheca Collegii Noſtri, qvod vulgò Rubrum, aliàs Novum appellatur, eaqve in ædificio anteriori, qvod Urbem ſpectat, collocata, qvam ante qvinqve admodùm annos, cùm Bibliothecarii munere abiret Magnificus Rappoltus noſter, excutere integram, & conferre cum Catalogis à Dreſſero & Neldelio concinnatis mihi licuit. At locupletiſſima omnium & ſplendidiſſima eſt Collegii Paulini, Monachorum olim Dominicanorum domicilii Bibliotheca, cujus de origine atqve incrementis jam pluſcula dicere inſtituimus. Et in Cœnobiis qvidem ſeu Monachorum clauſtris, ſi unqvam, bonorum

librorum copiam superioribus seculis coacervatam fuisse qvotusqvisqve ignorat? Sic Bibliothecas pulchrè instructas Bononiæ ad S. Salvatorem & S. Dominicum, Parisiis ad S. Victorem, inqve aliis Cœnobiis, Benedictinæ cumprimis & Carthusianæ professionis, extare Neander πολυμαθέςατ☉ ille senex in præclarissima ac longè prolixissima præfatione, qvam Græcæ Lingvæ præmisit Erotematis, annotavit. Nec mirum in Monasteriis potissimùm fundatas fuisse atqve exstructas Bibliothecas, cùm multis à Christo nato seculis eruditio omnis non aliunde, qvàm ex antris Monasticis promanârit. Erant enim Monasteria Scholæ primitùs & Collegia libera, erant διδασκαλεῖα & φωλητήεια literatorum, ex qvibus insignes Ecclesiæ Doctores velut ex eqvo Trojano descendebant, erant, inqvam, seminaria Virorum doctorum & piarum fœminarum, sed qvæ postmodùm in stabula ignorantiæ, in ignaviæ latibula, in scelerum receptacula, in cucculligerorum, restigerorum, saccigerulorum aliorumqve id genus monstrorum tabernacula qvàm turpissimè degenerârunt. Unde graviter Megalander Lutherus in Articulis Smalcaldicis: *Collegia*, inqvit, *Canonicorum & Cœnobia olim optimâ intentione Majorum fundata ad educandos viros doctos & castas ac modestas fœminas debebant rursum converti in talem usum, ut pastores, Concionatores & alii Ecclesiarum ministri haberi*

beri possent, item alii idonei ad politicam administrationem sive ad rempublicam in civitatibus & regionibus, ac piè educatæ virgines ad Oeconomiam & liberorum educationem &c. Et Theologi Wittebergenses Justus Jonas, Philippus Melanchthon, Nicolaus Amsdorffius & Johannes Dolzius ad qvæstiones aliqvot ex aula Electoris ad ipsos missas. Satis constat, inqviunt (verba autem allegat Hornbekius Theologus Calvinianus in Disputatione ad Bullam Innocentii Xmi habita) *Satis constat, Collegia vetera, monasteria & templa initiò non fundata, constituta, regiisqve opibus locupleta fuisse ad lectionem missarum vel horarum Canonicarum deblaterationem, absque fructu & utilitate Ecclesiæ ac fidei Christianæ, quod nunc ferè fit, sed potiùs, ut juventus in sacra scriptura & religionis doctrina erudiretur. Itaqve vetera Collegia, Cœnobia & Diœceses fuerunt Scholæ juvenum Christianorum usque ad Augustini imò Bernhardi ætatem. Ad hunc finem omnia bona, facultatesque Ecclesiasticæ legatæ & donatæ fuerunt, ut inde stipendia & qvasi præmia laborum darentur pastoribus, Doctoribusqve Ecclesiarum, & sustentarentur tenues Scholastici, aliiqve pauperes, qvod veterum historiarum monumenta perspicuè indicant.* Hæc illi. Sed ad Monasterium Divi Pauli revertendum. Cujus Bibliotheca cui anno aut tempori incunabula sua debeat, dicere eqvidem non habeo. Illud certè qvidē

 con-

constat, post Canonicos Regulares, qvi Cœnobium D. Thomæ sibi vindicârant, Dominicanos seu Prædicatorii Ordinis Monachos anno millesimo ducentesimo, & nono vigesimo venisse in hanc Urbē, nec templum tantummodò Paulinum, sed & Monasterium ipsum, opitulante & Principis & Senatûs oppidani munificentiâ, satis splendidè exædificâsse. Vero itaqve absine non est, Bibliothecam Collegii Paulini jam ex illo qvoqve tempore in cunis veluti suis vagiisse. Sed nolo in re dubia Chronicisq; non insertata certi qvid affirmare, Auditores, qvin potius relictis Bibliothecæ natalibus ad augmenta ipsa, qvibus amplitudinem dignitatemqve suam indepta est, jam convertor. Habuit autem Bibliotheca nostra eandem cum Basileensi, Noribergensi, Ultrajectina aliisqve Bibliothecis fortunam, qvas post reformationem Evangelicam ex Cœnobiis non unis auctas ditatasqve fuisse Spizelius rei librariæ studiosissimus in Arcanis Bibliothecarum retectis observavit. Nam & hæc nostra post accensam Evangelii in hac Urbe facem cùm ex aliis Cœnobiis Misnicis, Pegaviensi videlicet, & Pirnensi, tùm ex Cellensi potissimùm, qvod ad Diœcesin Misenensem spectavit, perinsigne accepit incrementum. Atqve hîc sine ingratitudinis nota præteriri haut possunt ingentia Casparis Borneri, Doctoris ac Professoris Theologi in hanc Al-

mam

mam & Bibliothecam ipſam merita. Hic enim ille Bornerus eſt, Auditores, qvi ante centum & triginta præterpropter annos Academiæ onus & ſpem literarum in hac Urbe ſolus propemodùm ſuſtinuit, maximoqve animo & conſtantiſſimâ voluntate contrà iniqvitatem adverſantium pugnavit. Hic eſt, qvi Collegium Paulinum, qvod Monachorum anteà habitaculum fuerat, unà cum adjunctis pagis ſylvisqve latè patentibus Univerſitati exoravit atqve impetravit. Hic deniqve eſt, qvi Paulinū abs Mauritio, Sereniſſimo Electore & fortiſſimo Heroe donatum ædificiis adauxit, Bibliothecamqve ejus Cellenſis aliorumqve Cœnobiorum libris refarſit ac locupletavit. Ita enim Epitaphium Ejus Paulinum habet: *Caſparus Bornerus bene de ſtudiis, optimè de Academia meritus hîc conditur. Vir gravis, diligens, malis nihil largiens, in Mathematicis excellens ſcientiis, & Theologiæ Doctor. Hic Moſellanum in hoc gymnaſium primus adduxit, D. Thomæ ludum moderatus eſt annos octo & decem, quem ſuis ſumptibus collabentem in meliorem formam reſtituit. Paulinum Collegium Principis beneficio acceptum ædificiis, Bibliothecà auxit, ſemper publicæ qvàm privatæ rei ſerviens magis.* Ita, inqvam, Epitaphium ejus Paulinum habet, ſed qvale à Petro Albino Chronici Miſnici ſcriptore nobis exhibetur. Nam aliud hodiè ſtatuæ ejus in templo Paulino ſubſcriptum legitur, idqve tale:

 Aucta

Aucta quod est istis Schola Lipsidos ædibus Urbis,
Cœnobiiq; pium continuatur opus,
Quodq; Viris vario hæc Doctorum nomine claris
Palladium renovat multiplicata decus,
Principis hoc præstat bonitas, tua cura laborq;
Caspar in hac qui nunc mortuus æde jaces,
Donec in hac igitur remanebunt sede sorores,
Quas est Doctrinæ jus penes omne, novem,
Fama etiam tua Caspar erit, nomenq; celebre
Et veniet tantis dignus honor meritis &c.

Nec tacere id potuit Georgius Fabricius, Misnicorum suo tempore doctissimus judicatus, in Itinere Chemnicensi ex Italia in Germaniam. Ita enim Musa ejus Heroica in laudes Lipsiæ abrepta:

Est excelsa domus Grimmanæ proxima portæ,
Hanc Epicure tuæ coluit turba æmula sectæ,
Nunc Dux Mauritius meliorem vertit in usum,
Præmiaq; atq; amplos congestæ frugis acervos
Addidit, & juvenum studiis Christoq; dicavit.
Jamq; ibi Borneri studio, cui publica curæ
Res etiam ante fuit, multis ex urbibus aucta
Bibliotheca loco celebri claroq; paratur.

Qvemadmodũ igitur Virorum doctissimorũ deq; Rep. literaria immortaliter meritorũ imagines jam inde ab Asinii Pollionis tempore collocari in Bibliothecis consvevere, ita nõ immeritò & Borneri hujus effigies in Bibliotheca Paulina adhuc dum asservatur.

tur. Præclarè enim Seneca in epist. LXIV: *Multum, inqvit, egerunt, qui ante nos fuerunt, sed non peregerunt, Suspiciendi tamen sunt, & ritu Deorum colendi. Quidni ego magnorum virorum & imagines habeam incitamenta animi & natales celebrem? qvidni illos honoris causâ semper appellem?* Et qvi seculi sui Seneca videri potest, Lipsius in syntagmate de Bibliothecis: *Nonne pulcrum & svave oculis ac cogitationi? Naturâ trahimur ad simulacra & effigies magnorum virorum noscendas, & illa corpora sive hospitia, qvibus cœlestis se animus inclusit, ecce hîc erat.* Atq; hic oppidò optandum, ut præter BORNERI, & magni illius HULSEMANNI imagines, qvæ in Bibliotheca Paulina conspiciuntur, etiã Mosellani, Camerarii, Friderichi, Mülleri, qvos pictos Auditorium hoc exhibet, imò & cæterorum Professorũ, qvi per seculum & ultrà egregiè de hac Alma sunt meriti, Bibliothecæ eidem icones inferantur. Ita enim fore indubium est, ut splendidissimus Bibliothecæ locus adhuc majus indipiscatur decus, & Studiosi in theatrum hoc intromissi ad paria tentanda vel solo tantorum Virorum intuitu instigentur. Sed ad reliqva Bibliothecæ incrementa deveniendum. Neq; enim post Bornerum, cui fragrantes crocos & in urna perpetuum ver iterum atq; iterum exoptamus, non alii extiterunt Bibliothecæ Paulinæ instauratores & Joves veluti statores. Etenim ut

excreſcere in majus poſſet prænobile hoc eruditionis omnis armamentarium, ſalubriter à Majoribus Bornero poſterioribus ſancitum atqve conſtitutum eſt, ut nemo non ad clavum Academiæ ſedentium ex fiſco publico florenos decem eroget Bibliothecæ augendæ impendendos. Qva ex pecunia qvantum commodi atq; emolumenti ad Bibliothecā redundârit, vel redundare etiam potuerit, vel me tacente intelligere poteſtis, Auditores. Deinde & illud accumulandæ Bibliothecæ inſerviebat non parùm, qvòd exemplar libri cujuscunq; typis publicis in hac Urbe exſcripti, ex clementiſſimo Sereniſſimi Electoris mandato, inferendum Bibliothecæ eſſet. Ita namqve antiqvi commutari cum novis, aut, ſi qvi librorum recens editorum non digni ſatis tàm ſplendidâ ſede videbantur, divendi à Bibliothecario, proq; illis proficui magis ac ſalutares parari qvibāt. Videas autem & hanc librorum colligendorum rationem pausâſſe hactenus, qvā qvidem poſt diuturnā ſatis intercapedinem redinceptum & poſtliminiò qvaſi reductum iri à Patribus Academicis non deſperamus. Sed ecce alium Bibliothecæ augendæ modum, eumqve feliciſſimum, fructuoſiſſimum, prioribusqve amodò memoratis longiſſimè anteponendum, qvi Tuo auſpicio, Scherzere Magnifice, Theologe de hac Alma & Eccleſia Chriſti meritisſime, Tuo inqvam auſpicio, Tuoq; in Rectoratu, cui

anno

anno ſeculi currentis ſeptuageſimo primo tertiùm præeras, obſervari primùm continuariqve ex illo tempore occepit. Cùm enim qvilibet Studioſorum, qvi qvidem commorari ſub his Tiliis, Muſisq; operam dare induxit animum, ſacramentum dicere apud Rectorem Magnificum teneatur, bonum imò optimum factum haut abs re viſum eſt, ſi nemo non juvenum Juriſdictioni Academicæ ſe ſubjicientium pro modulo facultatum qvantulumcunq; pecuniæ ad Bibliothecam exaugendam conferret. Confectus ergo id temporis Te ordinante ac providēte, Vir maxime, libellus, cui Studioſus qvisqve Academicis ſacris initiatus & nomen ſuum inſcribat ipſe, & ſummulam à ſe Bibliothecæ deſtinatam aſſignet, præmiſſâ etiam abs Te ingenioſiſſimâ inſcriptione, factoqve per filium Johannem Adamū, ſed heu in herbeſcente ætate extinctum, initio qvippe cujus & nomen & ſymbola in ipſa fronte libri conſpicitur. Et verò experientia annorum qvamvis paucorum ſatis abundè nos docuit, ad Bibliothecæ emolumentum nihil commodius, nihil ſalutarius excogitari atqve introduci, qvàm liberales haſce Studioſorum huc accedentium ſymbolas, potuiſſe. Ut æqvum adeò omninò ſit fructus fructibus rependi, Studioſosq; tàm expromtè Bibliothecam exaugentes ad Bibliothecæ, hactenus occluſiſſimæ, perluſtrationem admitti. Verùm de

tardis

tardis duntaxat & ſuccedaneis Bibliothecæ incrementis, non itẽ de momentaneis iisqve longè maximis diximus, Auditores. Neqve enim ſinguli tantùm ſingulis ſemeſtribus in librarium hoc palatium aggeſti ſunt libri, ſed & Bibliothecæ integræ tanqvam flumina in ampliſſimum hoc mare confluxére. Et primùm qvidem commemorandus nobis venit Doctor Steinmetzius, Medicinæ, nî fallor, [nam de hoc qvoqve nihil conſignatum reperio] Profeſſor, qvi, qvicqvid librariæ ſupellectilis posſedit, poſtremis teſtamenti tabulis transferri ad publicam Bibliothecã voluit. Atq; ô factum non Reip. tantùm literariæ ſalutare, ſed & Legatori ipſi perqvã honorificum atqve glorioſum! Sic enim nomen ſuum Steinmetzius non cedro, non ſaxis, non marmoribus, ſed ipſis æternæ laudis momumentis incidit, non niſi cum Bibliotheca ipſa, qvam perdurare ad reditum uſqve Redemtoris noſtri Deus opt. max. jubeat, expungendum. Agite imitamini hunc Steinmetzium, qvotqvot libros ſine liberis relinqvitis, imitamini! Ita enim non omnes moriemini in his terris, ſed monumentum vobis erigetis

- - ære perennius
Regaliq; ſitu pyramidum altius,
Quod non imber edax, non Aquilo impotens
Poſſet diruere, aut innumerabilis
Annorum ſeries, & fuga temporum.

Stein-

Steinmetzianam autem Bibliothecam & fulgore & pondere mirum-qvantum prægravat incomparabilis illius Theologi, Johannis Hülſemanni Bibliotheca, qvæ ſumptibus Academiæ publicis comparata, inqve Bibliothecam Paulinam tranſportata eſt, tàm aliorum, qvàm Theologicorum librorum ingenti ac penè invidendo cum apparatu. Atq; hîc iterum Tua, Scherzere θεολογόταλε, Borneri atqve Hülſemanni æmule ferventiſſime, feliciſſime, vigilantia & cura, qvâ pro ſalute Academiæ & Bibliothecæ excubas, ad ſidera uſq; extollenda ac celebrāda eſt. Cùm enim ritu auctionis hactenus freqventatiſſimo diſtrahenda & veluti fruſtillatim diſcerpenda eſſet tanti Theologi Bibliotheca, Tu ſvaſor autorqve fuiſti Academiæ, ut, qvandoqvidem provinciale ſubſidium non deeſſet, cimelium hoc qvantâvis pecunia vindicaret ſibi, inqve ampliſſimo Bibliothecæ publicæ theatro conſtitueret. Nec ſvaſor tantùm fuiſti, Vir magnifice, ſed & perſvaſor. Nam & Bibliotheca & Imago ſtupendi illius Hülſemanni in Bibliotheca publica erecta eſt non ſine maximo Egregii publici decore atqve ornamento. DEUS Te ſervet, Theologorum primicerie, ſervet Te Eccleſiæ, ſervet Academiæ, ſervet Bibliothecæ, ſervet familiæ ſplendidiſſimæ, nec niſi ſerò poſt bella Domini maſculè & invictè geſta, Academiamq; ulteriùs exornatam,

redire in cœlum Te jubeat. Cæterùm imagini Hülſemannianæ inter ipſos libros Hülſemannianos conſtitutæ hi Phaleuci ſunt adſcripti, iiqve à Poëta non infelici qvodam compoſiti:

Hæc ſunt ora Johannis Hulſemanni,
Hæc eſt Bibliotheca, quam reliquit,
Almæ ſumptibus huc repôſta noſtræ
Scherzero moderante ſceptra. Mirum,
Quos tot pulpita vix tenere libros
Poſſunt, ingenium unius tenebat.

Atqve hæc illa ſunt, A. qvæ de origine & incrementis Bibliothecæ Paulinæ invitâ admodùm Minervâ & Muſis collacrymantibus conſarcinare non tàm volui, qvàm potui; qvæ putamina videri poſſunt, ſi cum nucleo, h. e. librorum in ea reconditorũ præſtantia & raritate comparentur. Sanè Codicibus optimis abundare Bibliothecam noſtrã, jam ante Hülſemannianæ Bibliothecæ acceſſionem, etiam exteris innotuit, unde & Heinſius, eruditorum ille Phœnix in epiſtola anno hujus ſeculi ſexto ad Fridericum Taubmannũ feſtiviſſimum Leucoréæ Poëtam data, eaqve Plauto ſecundæ editionis addita, exertè ſcripſit, ſe audiviſſe bonorum in Lipſienſi Bibliotheca librorum maximã eſſe copiã; Neq; aſſerere, teſte Daumio meo, dubitavit nobiliſſimus qvondã Paulini Collegii incola, idemqve Criticus admirandus Caſpar Barthius, ſe ex Manuſcriptis inedi-

editis, qvi in Bibliotheca Paulina latitent, longè plurimos Tomos, qvales Canisius concinnavit, de facili confecturum. Sed de hisce cimeliis aliàs, ubi excussa penitiùs ac perlustrata Bibliothecæ Paulinæ adyta à me fuerint. Consisto enim, nunc qvidem, in vestibulo illius, nec qvicqvam in votis ac desideriis habeo magis, qvàm ut primo qvoqve die in penetralia ipsa, acceptis clavibus & Catalogis, intromittar. Gratias intereà DEO ter. Opt. maximo ago devotissimas humillimasqve, qvòd, cùm φιλόβιβλος qvidem, at ἄβιβλος tamen fuerim, ita rebus meis pro clementia sua sit moderatus, ut in hunc usqve diem haut defuerint, qvi indigentiam meam & Bibliothecarum apertura & librorum optimorum communicatione non inviti supplêrunt. In Patria enim Schola, qvæ Cygneæ floret, Daumiū mihi excitavit, Philologū etiā apud exteros Clarissimum, in hac Alma autē duum Viros Celeberrimos Franckensteinium & Thomasium, Præceptores antehàc & Hospites benevolētissimos, nunc Compatres & Collegas longè honoratissimos, qvi Bibliothecas, qvibus gaudet, instructissimas pulsantibus his Musulis meis nunqvam non recluserunt. Deniqve & Procerum Academicorum sic inflexit direxitq; animos, ut, qvoniam ipsâ senectute jā laborat venerandus Facultatis nostræ Senior, & Bibliothecarius benè meritissimus Ittigius, Bi-

 blio-

bliothecæ Paulinæ curam unanimi ſuffragiorum calculo mihi deſtinarent. Sit nomen tuum, ô Domine, pro his & aliis beneficiis benedictum, ſit usqve & uſq; benedictum! Deinde & Patribus Academiæ Conſcriptis tàm abſentibus qvàm præſentibus gratias ago nuncupoqve maximas, qvòd eruditionis omnis ſedē illam, illud ſapientiæ domicilium, illud literarum ſacrarium, Bibliothecam, inqvam, Paulinam diligentiæ curæq; meæ commendare ſuſtinuerunt; & qvemadmodum regno veluti cuidā admotus ab illis mihi videor, ita ſanctè ac religiosè in hoc publico conſeſſu promitto ac recipio, me (ſi vitam viresq; indulſerit divinum Numē,) illorum nihil facturum reliqvi, qvæ ad Bibliothecarii munus ritè & cum fructu obeundum pertinere qvoqvo modo videbuntur. Alexandrum certè Syncliticum non agam, qvi Bibliothecam Patavinā ſibi concreditam, Thomaſino referente, vix bis in anno inviſebat, qvin potiùs Mediolanenſis Bibliothecæ Cuſtodes imitabor, qvos confluentibus ſingulis ſemper præſtò fuiſſe ſcribit Petrus Bombinus in epiſtola ad Leonem Allatium, vel Matthæum illum Wilhelmum, Auguſtani Gymnaſii Rectorem & Bibliothecarium pariter, qvem ſingulari humanitate ſine ullo tædio occurrere omnibus, juvare omnes, & Bibliothecæ ſuæ emolumentum procurare Spizelius non degener ejus diſcipulus atteſtatur.

ſtatur. Decæterò cùm Catalogorum atqve indicum juſtorum neceſſitatem atqve utilitatem probè norim, vel principe omnium loco, ſi qvidem DEO & ſuperioribus viſum fuerit, de Catalogis complendis, imò & publicandis cogitabo, hautqvaqvam deſperans fore, ut hoc veluti magnete non pauci Studioſorum ex diſſitis etiam locis ad hanc Almam uti Salmaſius & Meurſius Heidelbergam, pertrahantur. Præterqvam enim, qvod Catalogi ad notitiam librorum comparandam mirificè faciunt, & vel ſolis voluminū titulis polymathiæ conſecraneos demulcent, etiam illud literarum omnium cultoribus inſinuant, qvi Codices expectari ex Bibliotheca & depromi in commodum eruditionis poſſint; qvam ipſam ob cauſam & Franciſcus Schottus Vaticanæ Bibliothecæ Indices, & Illuſtris Boirneburgius Auguſtæ Gvvelpherbytanæ Catalogum tàm crebrò tamqve anxiè deſideravit. Sed hæc omnia ſuo tempore & loco. Salve intereà mihi, ſalve iterum atqve iterum, Bibliotheca Paulini Collegii laudatiſſima. Tu regnum meum poſtideà eris, tu reſpublica mea. Qvot ambulacra habes, tot provincias numerabo, qvot pulpita, tot oppida, qvot libros, tot Cives, eosqve partim liberos, partim ferreis vinculis alligatos, ſed & hos brevi in libertatem aſſerendos. Tametſi enim exiguum Bibliothecarii munus, & ſi ex ſalario metien-

tiendum ſit, vix commemorandum videatur, mihi tamen longè maximum imò regium eſt, qvi cætera omnia præ plurimarum rerum inveſtigatione honeſtoqve otio ſuſqve deqve habeo. Accedit, qvòd Bibliothecarii partes etiam ſummæ dignitatis & ſapientiæ Viri, qvorum vix umbra ego videri poſſim, ſuſcipere non dubitârunt. Et qvis neſcit Terentium Varronem Romanæ, Demetrium Phaleræum Alexandrinæ, Albinum Flaccum Caroli M. præceptorem Eboracenſi, Marcum Antonium Sabellicum Marcianæ apud Venetos, Platinam, Auguſtinum Steuchum, & Baronium Vaticanæ præfuiſſe? Qvid? qvod Abyſſini, ſi Hottingero credas, Regem ſuum per traditionem Clavium Regiæ Bibliothecæ inaugurare ſolent, in vaſtiſſimo hoc regno nihil illuſtrius atqve auguſtius libris eſſe non obſcurè innuentes. Mea itaq; Dan. Heinſii, Bibliothecarii Leidenſis verba facio: *Ego, quoties Rempublicum hanc meam, cui me præeſſe voluiſtis, cùm illuſtres illos Cives hîc contemplor, quorum corpora naturæ conceſſerunt, animarum autem in hoc ipſo loco vultûs ac imagines ſervantur, fieri non poteſt, quin hilaritate maximâ perfundar, quin tranquillitatem meam regnis aliorum & potentiæ opponam.* Regnum qvippe meum es, ô Bibliotheca, nec Regnum tantùm, ſed & Tuſculanum meum, Putheolanum meum, Pauſilypum meum, & cum Johanne Cratone ut

loqvar,

loqvar, trium Imperatorum Archiatro, Rucurianum meum [hâc enim hybridâ voce per jocum vocabat prædium suum in comitatu Glacensi Bohemiæ situm, memorante in ejus vita Dressero, eò qvòd qvietem seu respirationem à curis significaret] Rucurianum, inqvam, meum eris, cùmqve ANNA DOROTHEA mea heu nimis citò lateri & cordi meo avulsa, heu in ipso puerperio ærumnabili & internecivo erepta, immanem mihi dolorem tristissimumqve desiderium reliqverit, eris & nepenthes meum, myrothecium meum, vel ab initio ut dicebam, ἰατρεῖον τῆς ψυχῆς, h. e. Medica animæ officina. Verbo:

Bibliotheca meum regnum, templum atq; Lyceum,
Quin eris antidotum Bibliotheca meum.

DIXI.

Præmissâ hâc Oratione Bibliothecariatûs Paulini velut auspicatoriâ renunciati sunt

CANDIDATI XIX,

Quorum nomina non subjungere non possumus.

I. Johannes Wilhelmus Pauli, Lipsiensis.
II. Gothofredus Mathesius, Oederâ Misnicus.
III. Johannes Jacobus Cramerus, Lipsiensis.
IV. Gothofredus Christianus Hausius, Glauchâ Misnicus.
V. Johannes Bartholomæus Freiesleben/ Steinpleisâ Misn.
VI. Christianus Ihlius, Elstertrebnicensis Misnicus.
VII. Johannes Brockmeyerus, Torgâ Misnicus.
VIII. Georgius Wernerus, Weidâ Misnicus.
IX. Johannes Beye/Amsdorffio-Mansfeldensis Saxo.
X. Gothofredus Thileman, Wurzenâ Misnicus.
XI. Johannes Christianus Feuereisen/Grimmâ Misnicus.
XII. Christophorus Joachimi, Grosengrefendorffensis Misnicus.
XIII. Ernestus Fridericus Schlegelius, Laubâ Lusatus.
XIV. Johannes Fridericus Jünger/ Misenensis.
XV. Christianus Apelius, Mülhusâ Thuringus.
XVI. Immanuel Gerberus, Colmensis Misnicus.
XVII. Gothofredus Cæsar, Risâ Misnicus.
XIIX. Christianus Schultzius, Halâ-Saxo.
XIX. Johannes Fridericus Henningka, Curiâ Variscus.

CATALOGUS I.

MANUSCRIPTORUM MEMBRANACEORUM BIBLIOTHECÆ PAULINÆ.

LIBRI THEOLOGICI,

Pulpito I.

No. IV. Biblia Latina.
No. 5. Bibliorum latinorum cum glossa pars I.
6. Eorundem pars II.
7. Eorundem pars III.
8. pars IV.
9. pars V.
10. pars VI.
11. pars VII.
15. Concordantiæ Bibliorum latinæ.
18. Glossa ordinaria in qvatuor Evangelistas.
19. Biblia latina.
20. Biblia latina à moniali qvadam scripta.
26. Hugonis Compendium Theologiæ.
36. Alanus Cistercienfis de modo prædicandi.
Ejusdem Sermones,
Smaragdi Diadema Monachorum &
Sermones cujusdam Anonymi

Pulp. II.

No. 58. Gregorii Moralium pars I.
59. pars II.
60. Honorii Presbyteri Opera,
61. Isidorus de summo bono,
Ejusdem Synonyma.
62. Ejusdem Etymologiarum lib. XX.
65. Richardus de XII. Patriarchis.
Beda de temporibus.
66. Haymon super Apocalypsin
67. Rabanus in libros Regum,
81. Petri Cantoris Parisiensis liber.

Inter Hebraicos ejusdem Pulpiti.

N. 20. Liber Grammaticus Mosis Kimchi.

Pulp. III.

N. 13. Albertus super Esaiam
55. Alani Sermones.
71. Augustini de Ancona super Matthæum.

72. Ejusdem super epistolas Canonicas.

Pulp. IV.

No. 29. Theophylacti Comment. in epist. Paulinas & aliorum Græcorum Patrum scripta miscellanea.

30. Theodori Studitæ Homiliæ Græcæ.

Ejusd. Pulp. libri in 4to & octavo.

No. 1. Codex Græcus Josephi,

77. Claudianus de substantia animæ.

78. Boëtius de Trinitate.

79. Itinerarium Clementis Papæ.

80. Anshelmi de orationibus & meditationibus.

83. Byardi Sermones.

84. Sermones Contracti de tempore.

85. Liber de Sanctis.

87. Conradinus de Sanctis.

90. Speculum peccatoris.

Pulp. V.

No. 10. Summa Vitiorum.

33. Dionysii Hierarchia.

Johannis Damasceni opera de orthodoxâ fide.

35. In Apocalypsin & Cantica Salomonis commentarius.

Pulp. VI.

No. 2. Francisci Reccæ commestorium vitiorum.

31. Haymo in Apocalypsin.

34. Scotus in qvartum sententiarum.

47. Dionysii Opera.

In inferiore pulpito uno.

N. 53. Bertrandi Sermones de tempore.

54. Berrholdi Sermones de Sanctis.

55. Bertrandi de Communione sanctorum.

Excerpta de summa Raymundi.

57. Ejusd. Sermones de tempore,

58 de sanctis.

59. Statuta ordinis S. Benedicti.

In inferiore Pulpito altero.

61. Calendarium & regula S. Benedicti Abbatis.

63. Effrẽ liber de Compunctione animæ.

65. Smaragdus seu Diadema Monachorum.

70. Summa Gothofredi.

72. Sermones de Virgine Maria.

Pulp. VII.

No. 1. Augustini de Civitate Dei.

2. Ejusdem de Civitate Dei,

3. Ejusdem - -

4. Ejusdem - -

6. Augustinus de Trinitate

7. Ejusdem de Trinitate.

Enchiridion.

22. Ejus-

12. Ejusdem Compendium Philosophiæ moralis.
13. Sermo de Augustino.
15. Augustinus de libero arbitrio.
de Magistro liber primus.
16. Ejusdem Sermones II. de paschate
Ejusdem super Genesin.
17. Ejusdem de baptismo.
- - de unico baptismo.
- - - Contra 5. hæreses.
18 Ejusdem de Sermone Domini in monte facto.
Vita.
de vita beata liber.
19. Ejusdem de Sermone in monte.
in epistolam Johannis
20. Ejusdem in primam partem Psalterii.
in secundam
in tertiam
23. Ejusdem in Psalmos pars I.
24. - - - pars II.
25. - - - pars III.
26. - - - pars IV.
27. - - - pars III.
28. - - - pars IV.
29. - - - pars V.
30. - - - pars VI.
31. Ejusdem in Psalterium.
32. in Psalmos.
33. in secundam Qvinqvagenam Psalmorum
34. libri Confessionum,
de videndo Deum
Hildeberti Cenomanensis Vita Mariæ Ægyptiacæ.
35. libri Retractationum,
de præsentia DEI.
epistolæ ad diversos
36. in Johannem.

In inferiore pulpito.

37. Statuta Monachorum.
43. Rationale Divinorum Officiorum.

Pulpit. IIX.

No. 6. Augustini libri 13. de Confessione
lib. de Domo disciplinæ Domini
de videndo DEUM.
7. Ejusdem de doctrina Christiana.
de fide
de Ecclesiasticis regulis.
8. Ejusdem de doctrina Christiana.
de agone ad Christum
de fide ad Petrum
9. Contra Academicos de vita beata.
de ordine rerum
10. Super Genesin
liber de Genesi contrà Manichæos.
11. Ejusdem contra Faustum
Arrii Disputatio
Augustini contra Arrium & Maximinum

12. Ejusdem de consensu Evangelistarum
14. de unico Baptismo
16. qvæstiones super Vetus & N. Testam.
17. de Spiritu & anima
18. Commentarius in Evangelium Lucæ
19. Augustini de doctrina Christiana
Index Hebraicorum nominum
21 Epistolæ qvædam Augustini

27 Hieronymi Epistolæ
28 Epistolarum pars I.
29 pars II.
30 Epistolæ Hieronymi
31 Registrum in epistolas ejusd.
33 Hieronymi super Esaiam
Liber Hebraicarum qvæstionum
34 Ejusdem super Esaiam
Liber locorum
Interpretatio Hebraicorum nominum
35 Ejusd. super 4. Evangelistas
36 in Psalmos
37 de essentia Dei
Catalogus omnium Evangeliorum
44 Ambrosii liber de immaculatis
45 Hexaëmeron
de Paradiso
de sacramentis
sermo pastoralis.
46. Ejusdem super Psalmum: Beati immaculati &c.
Hexaëmeron.

Collocati in inferiore pulpito.

48. Liber remediorum
50 Tractatus de motu cordis.
53 Liber moralis
59 Liber collationum
60 Liber consvetudinum
62 De Nativitate Domini.

Pulp. IX.

No. 4. Gregorii in Ezechielem
5, 6, 7, 8, 9, 10. Ejusdem in Ezechielem.
11 Ejusdem Dialogi
Petri Damiani Opus
12 Moralium Gregorii pars I.
14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. Gregorii Moralia.
32 Index Moralium Ejusd.
33 Dialogi & Sermones ejusdem.
34 Ejusd. Dialogorum libri IV.
35 Homiliæ
36 Epistolæ
Tractatus de somniis.
37 Ejusd. in Cantica Canticorũ.
Bedæ in Cantica.
Epistola Jacobi cum Glossa, ut & alia.
38. 39. 40. 41. 42. Ejusd. Dialogi.
43. 44. 45. 46. 47. Ejusd. Pastorale

In

In pulpito inferiore.

55. Heinrici de Palma tractatus.

Pulpito X.

No. 7. Bernhardi Opera
8. Ejusdem
11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Bernhardi Opera.
20. Flores ex Bernhardo excerpti.
21. Bernhardi epistola ad Carthusienses de duplici vita bonorum & malorum
Richardi Abbatis de Sancto Victore de contemplatione.
No. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. Origenis Opera.

Collocati in inferiore Pulpito.

47 Flores sanctorum Doctorum.
48 Pharetra.
50 Sermones de Sanctis
51 Cassiani flores
52 Sententiarius
56 Innocentius de Officio altaris
57 Sermones varii
Summa Innocentii
58 Sermones varii Richardi.

Pulpito XI.

No. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. Hugonis Opera varia.
23. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. Thomæ Aqvinatis Opera.

In inferiore pulpito.

39 Alphabetum prædicantium.
40 Liber de sacramentis
Elucidarius.
41 Summa Confessionum
46 Summa de Casibus
47 Alberti M. annot. super: Missus est Gabriel.
48 De Officiis Missæ & pœnitentiis.
50 Liber de Vitiis
51 Sermones de Sanctis
52 Dialogus Conscientiæ & rationis.
57 Hugo de substantia animæ,
Medicinalia qvædam.

Pulp. XII.

1. 4. 5. 7. 8. 12. 13. Thomæ Aqvinatis opera varia.
15 Tabulæ super Thomæ Opera.
29 Bonaventuræ Opera varia.
31. 32. 33. 34. 35. 36. 38. 39. 40. 41. 42. 43. Textus Magistri sententiarum
44 Commentarius in 4. libros sententiarum
Commentarius in Apocalypsin Johannis,
45 Thomistarum Clypeus
Thomas de perfectione vitæ Spiritualis,
Sermones solennes.

Pulp. XIII.

4 Gersonis qvædam

6 Richardus super 4. sententiarũ
7 Moralis expositio in V. libros Mosis.
Sermones in majoribus festivitatibus.
Richardus de contemplatione
Soliloqvium ejusd.
Postilla in Cantica Canticorum.
10 Bedæ de tabernaculo libri 3
Rabanus in Judith
Alia Rabani aliqvot Chronica.
11 Bedæ libri de Templo
Isidori testimonia.
16 Albertus super Lucam
21 Jacobi de Sanctis.
22 Tertia pars de Sanctis
23 Lectura notabilis super Apocalypsin, cum aliis.
24 Raynaldus in Johannem,
25 Ludigeri liber Azymorum
30 Petrus de Tarantasia in I. sententiarum
31 Ejusdem in II. sententiarum
33 in III.
34 in IV.
36 Bernhardus Lombardus super Petrum Lombardum
37 Johannis de Neinoldis Qvodlibet.
39 Qvadragesimale
42 Commentaria in Marcum scripta
43 Thomæ Argentinensis Compendium Veritatis Theologicæ.

Pulp. XIV.

2 Summa Vitiorum,
3. 4. 5. Summa Virtutum
6 Summa vitiorum Fr. Wilhelmi.
7 Gregorii Pastorale
8 Summa virtutum ac vitiorum
Speculum B. Virginis
Passionale de Sanctis
10 Heinrici de Gandavo Qvodlibet
12 Henrici Prædicatoris Qvodlibet
13 Qvodlibet.
15 Varro super IV. sententiarum
22 Heinrici de Gandavo qvæstiones Theologicæ.
17 Petri Cardinalis Alphabetum in artem sermocinandi.
28, 29, 30. Matthæi Cisterciensis Opera Varia
31 Calendarium & Regula S. Benedicti.
39 Hugonis de contemplatione vitæ Jesu
Ejusd. in regulam Benedicti.

(NB. Hic saltus nobis faciendus est à pulp. XIV. usqve ad XL, in qvo libri Theologici continuantur. Nam in pulpitis XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX. Libri Juridici, in XXI, XXII, XXIII, Libri Medici, in reliqvis usqve ad XL. Libri Philosophici ac Philologici ex veteri dispositione sunt repositi.)

Pulp. XL.

7 Libri inqvifitionis hæreticæ pravitatis
17 Legenda Auguftini
22 Gregorii militis Vifiones
23 Examen B. Ambrofii
24 Revelationes Brigittæ
25 Arnalfeldi lecturæ fuper librũ fapientiæ pars I.
26 Ejusdem pars II.
29 Contemplationes Animæ
Revelationes Brigittæ
34 Hugonis Parifienfis Clauftrũ animæ
35 Exorcifmi variarum rerum
41 Gifelbertus in Paulum
Gloffa ejusd fuper Paulum
42 Heinricus de Sirmaria de Sanctis.

Pulp. XLI.

75 Petri Cantoris Parifienfis fumma.

Pulp. XLII.

3 Huguitio
4 Britto cum interpretationibus terminorum,
9 Britto major
13 Codex continens determinationes de Conditione laicali
14 Poftilla Fratris Nicolai de ordine minori fuper prophetas & Apocalypfin
15 Biblia Saxonicis verficulis reddita.
16 Sermones Germanici
17 Elementarium Veteris & Novi Teftamenti
18 Sermones Ungarii de Evangeliis.
Expofitiones hymnorũ
Tractatus diverfi.
32 Precationes Mifnicæ & Saxonicæ, eæqve rythmicæ
27 Diftinctiones Nicolai Biardi.

In inferiore pulpito.

38 Explicationes terminorum Biblicorum
39 Diftinctiones Nicolai Biardi
41 Liber diftinctionum
43 Excerpta ex libris diftinctionum M. Cardinalis.
44 Dictionarium Gvidonis cum aliis
46 Diftinctiones Nicolai Biardi.

Pulp. XLIII.

2 Malogranatum
3 Malogranati I. & II. pars
4 Ejusdem pars III.
5 Malogranatum Dia'ogum inter patrem & filium complectens.
7 Homiliarii de fanctis pars I.
8 pars I.
9 pars II.
10 pars III.
11 pars IV.
18 Sermones Petri Lambanti & alia.
20 Sermones folennes Innocentii III. Papæ.
21 Ejusdem fermones

26. Pe-

26 Petri Manducatoris sermones.
28 Sermones de tempore Christi
31 Sermones de tempore
34 Sermones super Epistolas Dominicales.

In inferiore pulpito.

41 Sermones spirituales ex summula Alberti.
42 Sermones Rustici de tempore
43 Granum piperis
44. Sermones de diversis materiis.
47 Simplicii Sermones de tempore & Sanctis.
Arbor S. Annæ

Pulp. XLIV.

5. Gvidonis Sermones
6. Ludovici Fratris sermones de tempore
Conradi fratris de congregatione aqvarum
8. Sermones de aurora vel liber de sacramento Conjugii.
9 Sermones aliqvot Patrum
13 Sigeri sermones de tempore
14 Ludigeri sermones festivales.
16 Ejusdem Abbatis Cellensis sermones
17 Dominici fratris de Meducio sermones.
18 Sermones de Sanctis
Bonaventuræ Collationes Patrum.
20 Sermones peregrini,
22 Bertholdi sermones.
29 Stephani Cantuarensis episcopi sermones
32 Sermones Dominicales per anni Circulum.
33 Conradi sermones per annum,
34 Conradi de Fimaria sermones,
37 Sermones Varii,
38 Sermones ab adventu usqve ad resurrectionem
39 Sermones Promptuarii de festivitatibus majoribus
40 Pauli Ripperi sermones de tempore.
41 Conradini sermones de tempore.
42 Magistri Petri qvæstiones
43 Sermones per annum,
44 Sermones de tempore
45 Sermones Uvari de tempore,
46 Abbatis de villa Dei sermonum pars I.

Pulp. XLV.

7 Sermones de sanctis
8 de tempore
9 de sanctis
10 Marsilii
13 per circulum anni
14 de B. Virgine
15 de tempore
Bernhardi sermones de Festitavitibus Virginis gloriosæ
23 Sermones de tempore & sanctis.
26 Sermones D. Petri Abbatis aulæ regiæ.

27. Ho-

27. Homiliarius Variorum Patrum Veterum.
28 Postilla Nicolai de Gorra.
29 Sermones Florentini per totum annum
32 de tempore & sanctis
36 in majoribus festivitatibus
37 Bonaventuræ in Evangelia de tempore
38 peregrini novi
41 Petri Manducatoris
42 Fratris Ludovici de tempore
43 Succi aliqvot.
44 Qvadragesimale novum
45 Sermones de sanctis.
49 Sermones Gilberti de Tornaco.

Pulp. XLVI.

3. Prima pars homiliarum hyemalium
4 Semonum de tempore pars hyemalis
5 pars æstivalis.
8 Francisci Mayronis in I. sententiarum
9 Francisci de Marchia in I. & II. sententiarum.
10 Erfortensis in I. II. III. sententiarum
11 Ejusd. in IV. sententiarum
13 Raymundi super Evangelia & Epistolas sermones.
14 Erfortensis super II. sententiarum
15 Nicolai de Gorra in Cantica Canticorum
17 Libellus de Interdicto.
21 Sermones B. Thomæ de tempore
23 Gilberti Sermones de tempore & sanctis
25 Commentarius in Apocalyp.
27 Calendarium Ecclesiasticum.
30 S. Thomæ super IV. sententiarum.
31 Nicolaus Parisiensis in Apocalypsin.
32 Commentarius in IV. sententiarum
36 Honorius super Cantica.
37 Idem liber.
38 Liber de divinis Officiis.
39 Sacri Sermones
40 Manipulus florum.

Pulp. XLVII.

1. Rationale Divinornm
4 Idem
5 Idem
8 Compendium Theologicæ veritatis & Correctiones Bibliorum.
9. Collationum Patrum pars I.
10 Earundem pars secunda
11 Gemma Crucifixi.
13 Speculum Virginum
Breviloqvium fratris Bonaventuræ.

De transitu B. Mariæ Magdalenæ
15 Diæta salutis
27 Summa Raymundi de pœnitentia.
29 Religiosorum eruditio.
33 Expositio Missæ per Vincentium Gruner
34 Liber de Doctrina Cordis
35 Ludus Scachorum seu de diversis moribus hominum Jacobi de Thessalonia.
39 Compendium Theologicæ veritatis.

Pulp. XLIIX.

3. Bibliorum pars à Genesi usqve ad Micheam
4 à Sophonia usqve ad Apocalypsin.
5 Bibliorum pars I. usqve ad qvartum librum Regum, cum glossis
6 à Paralypomenis usq; ad librum Esdræ cum glossis
7 Bibliorum pars I. usqve ad librum Ruth
8 pars II usqve ad librũ Sapientiæ
9 pars III. à Matthæo usqve ad Epistolam Judæ
17 Bibliorum pars à Paralipomenis ùsqve ad Syrach.
18 à prophetis ad finẽ Machabæorum
19. Novum Testamentum.

Pulp. XLIX.

1. Bibliorum pars à Genesi ad finem usqve libri Ruth
2 à libro Regum usqve ad finem Psalterii
3 à Salomone usqve ad finem Prophetarum.
7 Genesis & Exodus cum glossa
8 Leviticus, Numeri, Deuteromium cum glossa.
9. Liber Josuæ, Judicum, Ruth, Esdræ, Nehemias, Tobias cum glossa
10 Liber Regum & Paralipomena cum glossa
11 Psalterium glossatum
12 Libri Salomonis, Ecclesiasticus cum glossa
13 Esaias & Jeremias cum Scholiis.
14 Ezechiel, Daniel, & 12. Prophetæ cum glossa.
15 Matthæus & Marcus cum glossa
17 Lucas & Johannes cum glossa.
18. Epistolæ Pauli glossatæ
19 Acta Apostolorum & Canonicæ Epistolæ glossatæ.
20 Jeremias glossatus
21 Esaias & Jeremias glossati.
22 Bibliorum pars à Machabæis usqve ad finem novi T.
23 à proverbiis usqve ad finem Danielis.

24. Pri-

24 Prima pars Bibl. à Geneſi uſq; ad finem libr. Ruth.
25 Pars Bibliorum à libris Regum usqve ad finem Jobi.
26 Prima pars Bibliorum uſq; ad Eſaiam
27 Secunda pars Bibl. à prophetis usqve ad finem novi Teſtamenti.
28 Duodecim Prophetæ, pars item Maccabæorum cum novo Teſtamento
29 Ezechiel gloſſatus.
30 Qvatuor Evangeliſtæ gloſſati
31 Duodecim Patriarcharum Teſtamenta.

Pulp. L.

1. Concordantiæ Bibliorum.
2 Interpretationes nominum in Evangel. poſitorum.
3 Biblia
4 Bibliorum pars à libris paralip. uſq; ad finem Machabæorũ.
5 Biblia
6 Pſalterium integrum gloſſatum
7 Pſalterii pars I. gloſſata
8 pars II.
9 Pſalterii pars I. gloſſata
10 pars II.
11 Pſalterium gloſſatum
12 Job gloſſatus
13 Salomon à parabolis uſqve ad finem Eccleſiaſtici.
14 Gloſſa ſuper proverbia, Eccleſiaſten, Canticum Canticorum & librum Sapientiæ.
15 Gloſſa ordinaria Magiſtri Petri in Epiſtolas Pauli
16 In easdem Gloſſa ordinaria.
17 Geneſis gloſſata
18 Leviticus gloſſatus
19 Daniel Propheta cum Scholiis
20 Eſaias gloſſatus
21 Libri XII. Prophetarum gloſſati.
22 Matthæus, Lucas, Johannes cum Scholiis.
23. Matthæus Evangeliſta cum Scholiis
24 Matthæus Evang gloſſatus
25 Matthæus Evang. cum Scholiis.
26 Marcus cum Scholiis
27 Marcus & Johannes cum Scholiis.
28 Lucas cum Scholiis
29 Lucas cum Scholiis
30 Unum de qvatuor.
31 Pauli ad Romanos & Corinthios epiſtolæ cum Scholiis.
32 Epiſtolæ qvædam Pauli gloſſatæ
33 Epiſtolæ Pauli gloſſatæ.
34 Pſalterium cum Scholiis.
36 Pſalterium gloſſatum
37 Pſalterium correctiſſimum
38 Pſalterium gloſſatum
39 Pſalterii expoſitio.
40 In Pſalmos priores expoſitio.

Pulp. LI.

2. Compendium Historiæ Judaicæ usq; ad Christum,
Tractatus super orationem Dominicam.
3 Moralis expositio Bibliorum
Ganfredus in Apocalypsin
4 Moralisatio Historiarum
6 Psalterium Germanicum
7 Aurora scripturæ Petri de Riga.
10 Aurora scripturæ - -
11 Veteris Testamenti Historia à Josua usqve ad necem Apostolorum
12 Aurora scripturæ Petri de Riga
15 Epistolæ Senecæ.
Apocalypsis glossata.
16 Aurora scripturæ Petri de Riga
17 Cantica cum scholiis,
Epistolæ Canonicæ cum scholiis.
18 Fragmenta qvædam ex novo & veteri Testamento.
19 Apocalypsis & in eam commentaria.
22 Tractatus de Virtutibus
23 Cæsarii Cisterciensis Dialogus miraculorum
25 Ejusdem liber scientiarum.
27 Speculum humanæ salvationis
29 Speculum Virginis Mariæ
De discernendis peccatis mortalibus & venialibus
Formula Confessionis
Expositio Dominicæ Orationis.
30 Liber spiritualis gratiæ
34 Solenne principium in lectionem Bibliorum
36 Excerpta ex Manipulis florũ
40 Apparatus super sũmam Raymundi
41 Johannis Bilez de Ecclesiasticis constitutionibus
42 Summa Theologiæ
43 Expositio Evangeliorum
44 Canones Evangeliorum in textu German.
45 Summa Confessionis.

Pulp. LII.

7 Speculum Virginis Mariæ
Gvido de Cordis præparatione
10 Arcanum Theologiæ cum expositione qvorundam vocabulorum
11 Urbani Bulla de celebratione missæ;
Gregorii X. Concilium Lugdunense
Instrumentarium, & alia
14 Honorii Papæ Speculum Ecclesiasticum
Passio Domini ab Anshelmo de scripta
Expositio nominum propriorum
19 Psalterium Latinum & Germanicum
21 Summa Raymundi
22 Summa & Concordantia

23 Au-

23 Aurora ſcripturæ à Joſua uſq; ad finem
24 Liber Petri Damiani de Caſtitate Clericorum
Auguſtini exhortatio ad qvẽdam comitem cariſſimum
Sermo Bernhardi de S. Andrea.
25 Magiſtri Simonis IIX. modi prolongandi
Sermones de ſanctis dicti Labyrinthi
26 Jacobi de Voragine Sermones
27 Ejusdem Qvadrageſimale
28 Sermones de tempore
30 Sermones
31 Sermones
36 Liber de ſanctis
38 Summa Prophetarum
39 Gemma Animæ, & de myſtetio miſſæ, miniſtrorum & veſtium Eccleſiæ
43 Thomæ ſermones per annum
44 Interpretatio vocũ Biblicarũ.
46 Granum piperis de ſanctis.
48 Richardus de regimine vitæ
Bernhardi faſciculus myrrhæ,
Bonaventuræ ſtimulus amoris,
Ejusdem trivium, ſpeculum animæ ſive itinerarium mentis ad Deum.
Libellus de XII. Clauſtri abuſionibus
Auguſtini de tribus tabernaculis.
49 Biblia ſcripta.

Pulpit. LIII.

15 Miſſale
16 Pſalterium latinum
17 Viaticus venerabilis Dn. Johannis Abbatis de Kempniz.
18 Hiſtoriæ Biblicæ aliæqve cum imaginibus.

LIBRI JURIDICI.

Pulp. XV. & qvidem inferius.

3. Sachſenſpiegel/ Lehnrecht/ und Weichbild.
7. Sachſenſpiegel und Lehn-Recht.

Pulp. XVI.

9 Sextus Decretalium.
12 Sextus Decretalium & Clemẽtinæ
17 Sextus Decretalium
19 Decretalis.
20 Decretum Juris Canonici
21 Idem
22 Sextus Decretalium
23 Decretales
24 Idem liber
26 Idem
29 Clementinæ
33 Clementinæ.

34 Digestum Novum
35 Digestum Infortiatum
36 Digestum Vetus
37 Codex Justiniani
38 Idem
39 Idem
40 Institutiones Justiniani
Codicis libri tres
Avthenticorum libri
44 Institutiones Justiniani
67 Johannis Andreæ Novella in II. Decretal.
68 Ejusdem in III. - -
75 Summa Hostiensis in Decretũ
Casus summarii super Decretales
Qvæstiones Decretales.
79 Lectura Johannis Andreæ in arborem Consang.
Sum̃ula IV. libri Decretal. Ejusd.
Decretales epistolæ.
82 Lectura Jacobi de Butrigariis in Codicem.

Pulp. XVII.

3 Casus Decretalium multiplices
18 Casus Decretalium M. Joan. de Deo Hispani
19 Casus Decretalium
24 Summa M. Gothofredi in Decretales
26 Summa Heinrici
28 Summa Joh. Majoris
30 Summa Gothofredi in titulos Decretalium
31 Summa Huguitionis super Decretum
32 Summa Bernardi super Decretum
36 Repertorium M. Wilhelmi Durandi
39 Idyllion super Decretis
40 Glossa in Decretales
41 In libros Decretalium
43 Decretalium apparatus
46 Summa M. Heinrici
47 Summa Heinrici cum apparatu
49 Qvæstiones Casuales
57 Speculatoris pars III & IV.
70 Joh. Andreæ in VI. Decretalium
Apparatus Gvidonis super eundem.
74 Repertorium Juris
78 Bernardi Papiensis Breviarium in Decreta
79 Petri Abbatis apparatus Decretalium.
80 Innocentii apparatus Decretalium
81 Tractatus de Statutis
Decretalium apparatus
83 Fratris Johannis summa confessionum.

Pulp. XVIII.

3 De Ordine Judiciorum Rofredi
Tractatus Joh. de Flavasco
Institutiones Justiniani
6 Summa Raymundi

8 Summa ſuper Decretum
17 Wilhelmus Durandus
19 Summa Confeſſionum Joh. Erphordienſis
20 Summa Monaldi
21 Summa Piſani
22 Summa ejusdem
24 Summa Heinrici cum apparatu Wilhelmi.

Pulpito XIX.

1. Tabula Martiniana Decreti & Decretalium
13 Philippi Concordantiæ Decreti
15 Index in capita Juris
19 Remiſſorium Canonum
21 Repertorium Speculatoris
26 Rolandini Paſſagerii notulæ Notariatus.
27 Nepos de monte Albano de exceptione & defenſione reorum,
Brocardica Damaſi Ungari,
Breviarium materiarum Juris.
31 Summæ Decretalium
34 Sum̃a Heinrici cum apparatu
38 Judiciarius ordo,
Summa Gratiani
39 Expoſitio arboris Conſangvinitatis.
Summa Heinrici
De poteſtate ſpirituali & ſeculari.

Pulp. XX.

1 Bernardi Papienſis extravagantes
16 Summulæ Decretalium
21 Caſus Inſtitutionum
23 Summa Innocentii de pœnitentia
30 Johannis Hiſpani ſumma Decretalium
32 Raymundi ſumma de Caſibus
35 Tancredi proceſſus
37 Satuta Moguntina
38 Summa Caſualium qvæſtionum
39 Joh. Lectoris qvæſtiones Caſuales
40 Qvæſtiones Decretorum
41 Summulæ Decretalium.
43 Summa Joh Minoris
45 Summa Ramfredi in jus Cononicum
47 Raymundi ſumma
Heinrici de Merſpach ſumma.
48 Raymundi ſumma
49 Speculum Juris
50 Raymundi ſumma
53 Summulæ Decretalium.

LIBRI MEDICI.

Pulp. XXI.

3 Aphoriſmi Damaſceni cum commento
Aphoriſmi Hippocratis cum commento Galeni.

7 Qvæ-

7 Qvædam Opuſcula Galeni
15 Avicenna
35 Primus Canon Avicennæ
36 Joh. de S. Amando ſuper Diætas Iſaac,
Primus Canon Avicennæ.
37 Avicennæ pars ex III. Canone,
Nomina Ægritudinum
40 Haly Abbas ſuper artẽ Galeni
41 Haly Abbas de Morbis
49 Almanſor de ægritudinibus.
Decem libri Raſis ad Almanſorem.
Ejusdem liber Diviſionum, tralatus ex Arabico in latinum à Magiſtro Gerhardo Cremonenſi
Chirurgia magiſtri Bruni Longoburgenſis
Item alius liber Chirurgicus, & tractatus Medici varii
54 Abuboca filii Zachariæ de anatomia.
Raſis liber Diviſionum
Ejusdem Antidotarium
Idem de juncturis
Magiſtri Johannis de Amando qvæſtiones ad Antidotarium.
55 Almanſor
Practica ſeu Concordantia authorum
Galenus de elementis
Ejusd. methodus medendi.

Pulp. XXII.

22 Tractatus Johannitii
Philothecus de pulſibus
Theophilus de Urinis
23 Lilium Medicinæ Bernhardi à Gordonia
24 Lilium Medicinæ
25 Idem.
61 Liber Viatici.

Pulp. XXIII.

3. Nicolai Antidotarium.
5 Conſtantinus de Stomacho, oculis, Coitu, diarrhœa,
Theſaurus pauperum
6 Viaticus Conſtantini Monachi
7 Viaticus Conſtantini
Iſaac de Febribus
Antidotarium Nicolai
Iſaac de urinis
8 De ſimplicibus incerti autoris
Genera Cleopatræ ad Deodatum de Mulieribus
9 Viaticus Conſtantini
Plateanus de ſimplici Medicina
De Impreſſionibus Meteorologicis
11 Jacobus Alkindus de gradibus Medicinarum
Ægidius de pulſibus,
Liber Galeni de criſibus
12 Qvædam Galeni de partibus corporis humani
Conſtantinus de Anatomia
Commentaria in artem Galeni
13 Ægidius de Urinis, cum commento
14 Ægidius de Differentiis pulſuum, cum commento.

Theo-

Theophilus de urinis.
17 Isaac de Diæta
Constantinus de Febribus.
20 Elbuchaser de sex rebus non naturalibus, cum Opusculis similibus aliis,
24 Medicinale Macri de virtutibus Herbarum, cum qvibusdam Theologicis Opusculis
25 Isaac de Diæta universali
Liber Febrium
De corde tractatus
32 Almansoris libri X. cum synonymis Rasis
33 Macer de virtutibus Herbarũ,
Qvinti Sereni Medicinalis
34 Isagoge Joannicii
Prognostica Hippocratis
Parva Ars Galeni
37 Constantini Theorica & Practica.

Pulp. XXIV.

4 Versus Ægidii cum commentariis Gillisii,
Antidotarium ex variis compilatum,
De morbis Joh. Damasceni
Thesaurus pauperum
5 TheoricaPantechni Cõstantini
Libellus circa Instans.
6 Breviarius Johannis de S. Pauli
De Clysteriis, syrupis &c.
8 De Pulsibus liber
12 De Crisibus liber.

LIBRI PHILOSOPHICI AC PHILOLOGICI.

Pulp. XXV.

6 Tractatus de Sphæra.
9 Figura Computealis
29 Tractatus de mensuris & anima cœli.
39 Musica Boëtii
Musica Bernonis
41 Musica Bernonis
44 Commentaria Magistri Petri in epistolam ad Hebræos
Historia Apollonii
Beda de temporibus
Gvidonis Musicæ Opus
Versus Differentiales & de figuris &c.

Pulp. XXVI.

57 Abrahami Astronomica.

Pulp. XXVII.

17 Qvæstio Ægidii super lib. de generat. & corruptione de cœlo & mundo, de somno & vigilia.
30 Aristoteles de animalibus latinè.

Pulp. XXIIX.

25 Expositio vocum latinarum
Introductio in Logicam &c.
26 Raymundi Lullii ars investigandi veritatem
Ars investigandi Juris,
Ars memoriæ artificialis,
Ars demonstrativa.
42 Gvido de coloribus rerum, & dictaminibus Rhetoricæ
43 Ægidii Romani comment. super librum Phys.
51 Alberti super Meteorologica
53 Ejusdem in Meteorol.
Thomas super librum de cœlo
54 Alberti M. de causis.

Pulp. XXIX.

31 .Fr. Petrarchæ de remediis utriusqve fortunæ
& alia qvædam ipsius Opera
47 Isidorus
62 Itinerarium manuale.

Pulp. XXX.

1. Homerus Græcè cum Scholiis.

Pulp. XXXI.

2. Vitæ Patrum
3 Eædem
4 Eædem
7 Vitæ diversorum Patrum
11 Viti martyris vita & passio
Severi Sulpitii liber de Martino
Johannis Alexandrini vita.
18 Miracula ordinis Cisterciensis
2[illegible] Passionale sanctorum
23 Idem
27 Historia Evangeliorum & actorum Apostolicorum, Compendium Veteris Testamenti.
29 Legenda B. Francisci major, B. Antonii, Claræ, Ludovici Bernhardini, qvinqve fratrum
36 Vita S. Dominici cum vita B. Jordani & Elisabeth.
37 Joh. Climacus de vita servorum DEI Barlaam & Josaphat,
38. Gregorii Papæ vita,
40. Ægidii de regimine Principũ
41 Explicationes Evang. Dominicalium
42 Elisabethæ vita
Stella Clericorum.
43 Sermones de sanctis.
44 Antonii Monachi vita
S. Secundi passio
Ægidii Abbatis de sanctis
45 Sermones de sanctis.
46 Sententiarum libellus ex Gregorio excerptus.
47 Benedictus Frater in Evangel.
Ecce nos reliqvimus omnia.
Tractatus de anima.
48 Legenda sanctorum qvorundam
49 Legenda
50. Legenda
51 Alberti M. vita
Epistolæ Caroli
Vita Hieronymi.
52 S. Servatii vita

Annæ

Annæ matris vita.
Salvatoris infantia
53 Elisabethæ vita & canonizatio.
Bernhardi vita
Bernhardus de præcepto & dispensatione
Epistolæ de regularibus.
55 Elucidarius,
Richardus Abbas de vita contemplativa & vita S. Elisabethæ
56 S. Dominici vita
Annæ matris Mariæ vita.

Pulp. XXXII.

16 Benedicti vita
Gregorii dialogus
Pœnitentiarius vetus
18 Miracula Mariæ.
37 S. Brandani, Heinrici Imp., Othonis } Vita
41 Othonis Episcopi Numburgensis vita
Vita Henrici Regis Confessoris
Vita S. Brandani
Tractatus de Sacramento panis & sanguinis Domini
Vita S. Hannonis Episcopi
De miraculis S. Jacobi Apostoli
51 Vita & Actus Apostolorum.

Pulp. XXXIII.

2 Historica Evangelica
3 Martryrologium Usuardi in singulos dies ad Carolum Imperatorem
24 Prima & II. pars Speculi Vincentii
25 Tertia & IV. pars Speculi
27 Libri Gvadrini
34 Chronicon; cujus initium: Qvoniam scire tempora summorum pontificum
40 Orosius,
Epigrammata Prosperi,
Arator in actus Apostolorum
Prudentius de conflictu virtutum & vitiorum contrà Marcionitas
Actus Apostolorum metricè.
Origenes in Canticum Canticorum metricè &c.

Pulp. XXXIV.

5 Historia Lombardica
11 Egesippus
17 Tripartita Historia
18 De ortu & gestis Caroli M.
19 Liber miraculorum de multis collectorum
21 Historia Sanctorum
27 De vitis Sanctorum liber
29 Historiæ Scholasticæ pars II.
45 Historiæ Scholasticæ pars I.
53 Compendium Historiarum V. Test.
55 Compendium Historiarum.

Pulp. XXXV.

21 Josephi Operum pars I.
22 pars II. latinè.
50 Valerius Maximus

Pulp. XXXVI.

11 Textus Ethicorum & Politicorum
25 Thomas super libros Ethicos Aristotelis

Pulp. XXXVII.

12 Porphyrii prædicabilia & Aristot. prædicamenta cum cæteris partibus Logicæ
40 De arte dicendi liber

Pulp. XXXVIII.

16 Boetii de consolatione Philosophiæ
27 Textus Aristotelis Physicorum

Pulp. XXXIX.

28 Priscianus
29 Idem
39 Eberhardi Opus Grammaticum metricè cum comment.
47 Radices Hebraicæ
68 Mammotrectus
80 Derivationes & Synonymiæ, cum tractatibus qvibusdam Juridicis

His Manuscriptis Bibliothecæ membranaceis accesserunt alii D. Andreæ Rivini, Poës. Prof. qvondam celeberrimi partim donati, partim sumptibus Academiæ comparati, iiqve in II. repositorio Cistæ I. repositi.

No. 6 Ivonis Carnotensis Compilatio vetus & nova.
19 Johannis Climaci sive Sinaitæ Historia duorum servorum DEI Barlaami & Josophat.
20 Hildeberti Cenomanensis Epistolæ & sermones.
21 Explanatio Isidori Hispalensis in Vet. & Novum Testamentum cum allegoriis qvibusdam scripturæ & aliqvot Etymologiarum libris ejusd. autoris
Daretis Phrygii Historia devastationis Trojanæ à Cornelio Nepote in latinum translata
Nerati de Ænea & Antenore tractatulus.
22 Hermanni Passionale Sanctorum, secundum Festa ipsorum anniversaria.
23 Synesii Cyrenæi Epistolæ Græcè.
24 Liber Medicus Kirani.

Item per Hülsemannianam Bibliothecam

No. 468 inter qvart. Nachfolgung des armen Lebens JEsu Christi / Tauleri.

Huc meritò etiam referuntur libri membranæ impressi, iiqve

in veteris Bibliothecæ pulpitis collocati.

Pulp. II.

79. Petri Lombardi Gloſſa ſuper Pſalterium Noribergæ Anno 1478.

Pulp. VIII.

25 Epiſtolæ Hieronymi, Moguntiæ 1470.

Pulp. XII.

2 Secunda Secundæ Thomæ Aqvinatis

Pulp. XLVII.

2 Rationale divinorum, Moguntiæ 1459.

Pulp. XVI.

8 Sextus liber decretalium Moguntiæ 1473.

35 Clementinæ, Ibidem 1471

60 Panormitanus in IV. & V. Decretal. Noribergæ 1477.

Pulp. XXXIX.

82. Iſidorus 1472

CATALOGUS II. MANUSCRIPTORUM CHARTACEORUM BIBLIOTH. PAULINÆ.

LIBRI THEOLOGICI.

Pulp. I.

No. 11 Bibliorum pars I.

12 pars II.

13 Bibliorum pars I.

14 pars II.

31 Cõpactata & Concordatã qvædam inter legatos Concilii Baſileenſis & congregationem regni Bohemiæ in Praga

34 Joh. Chryſoſtomi de eo, qvod nullus læditur niſi à ſe ipſo, & alia ejuſdem.

45 Tauleri Sermones.

Pulp. II.

73 Anshelmi cujuſdam Opus,

83 Petri Breſenſis Epiſtolæ Lactantii libri VII.

Pulp. V.

9 Alpharicus de planctu Eccleſiæ.

Pulp. VI.

62 Tractatus Anti Huſſ dictus, & alia ad Concilium Conſtantienſe ſpectantia.

66 Hiſtoria de S. Dorothea, de conceptione glorioſæ virginis, de ortu & vocatio-

catione S. Bartholomæi, de ortu & pœna Pilati, de excidio Romano, de potentia Salomonis &c.
Compactata inter legatos Concilii Basileensis & generalem congregationem regni Bohemiæ.
Decretum Synodi Basileensis de conceptione gloriosæ Virginis

Pulp. VII.

42 De Inchoatione ordinis Carthusiensis & alia.

Pulp. VIII.

26 Epistolæ Hieronymi
58 Consilium bonum pro bono agone mortis
Exordium ordinis Cisterciensis.

Pulp. IX.

24 Gregorii Moralium pars super Job.

Pulp. X.

9 Bernhardi Sermones
10 Sermones alii.
25 Origenes super Genesin, Exodum aliosqve libros Biblicos.

Pulp. XI.

1. Hugonis Opera varia
2 Ejusdem Opera varia
24, 25, 26. Thomæ Aqvinatis Opera varia.

Pulp. XII.

3. Tertia pars Thomæ.
6 Summa contrà Gentes
14 Complementum Thomæ
18 Tabulæ supra Thomæ Opera.
Poggius Florentinus
Autoritates Thomæ Biblicæ
Richardi tractatus de Caritate
Richtung zwischen Marggraff Albrechten und Herzog Ludwig von Beyern.
25 Bonaventura super II. lib. Magistri sententiarum
26 Ejusdem super III.
37 Textus Magistri sententiarũ.

Pulp. XIII.

34 Expositio epistolarum Dominicalium.

Pulp. XIV.

1. In Psalmos liber.
Hic iterum saltus faciendus ob causam suprà dictam ad

Pulp. XL.

3. Pauli Burgensis Scrutinium scripturarum.

Pulp. XLI.

48 Tractatus contra Hussitas & Wiclevitas
49 Tractatus continens negotia religionis coràm rege Bohemiæ
Tractatus pro Communione unius speciei danda fidelibus populis.
51 Vita S. Materni.

Pulp. XLII.

2. Liber Divisionum & dictionũ.

19 Sermones Saxonici
20 Cantica Canticorum Germanicè
21 Postilla alt Deutsch.
24 Sermones Germanici
25 Sermones Dominicales Germanicè
26. Sermones Germanici.
29 Der Renner rythmis Germanicis.

Pulp. XLIV.

25 Clementis PP. Sermones & alia.

Pulp. XLVI.

6 Conradini de tempore & aliis multis sermones
7 De nominibus ponderum & mensurarum
Commentariolus Moisis Germanicè in prologos Bibliæ
B. Hieronymi prologi aliqvot librorum Biblicorum.
Alberti Monachi Digebergensis Glossarius novi & veteris Testamenti
Annotatio Capitulorum Biblicorum metrica
Notabile de indulgentia
Lectura Doctoris Matthæi Cisterciensis super Evangelium Matthæi.
Tractatulus de Horis Canonicis.
26 Liber de pœnitentia.
40 Lactantius
Joh. Gerson de imitatione Christi & contemtu vanitatum mundi.

Pulp. XLVII.

24 Epistola Johannis Capistrani

Pulp. LI.

1 Psalterium cum Glossa

Pulp. LII.

1 Mariale cum aliis qvibusdam Opusculis.

LIBRI JURIDICI.

Pulp. XV.

6 Sachsenspiegel
8 Sachsenspiegel
10 Landgericht nach Merseburgischen Recht.
11 Weichbild
14 Tranqvillitas Westphalica Sachsen-Recht
15 Registrum des Landgerichts/ Lehn-Rechts und Weichbilds Collectum per Theodorum Bogsdorff. J.U D.

Pulp. XVI.

5 Bartolus in Codicem
10 Bartolus in tres libros Cod. posteriores
13 Sextus Decretalium & Clementinæ

32 Cle-

32 Clementinæ cum apparatu Joh. Andreæ.
47 Sextus Decretalium

Pulp. XVII.

14 Tractatus fidei in tit. de summa Trinitate in Decretalibus
16 Casus summarii Decretalium & Clementinarum.
21 Summa apparatus sive Casus Summarii Joh. Hispani
22 Summarii Casus Decretalium
23 Casus Decreti
Dinus in Regulas Juris
Rhetoricus libellus
56 Breviarium Decreti
Calderini tabula
62 Antonii de Butrio directorium
63 Remissorium Calderini.
66 Dominicus de S. Geminiano super Decret.
68 Ejusdem in lib. VI. Decretali.
71 Joh. de Imola in Clementinas
72 Paulus de Lyratis in Clementinas
Joh. Calderinus in Clement.
86 Divisiones dictionum, in qvibus Biblia cum utroqve jure conciliantur.

Pulp. XVIII.

1 Practica Joh. de Ferrariis.
11 Panormitanus in Clementinas
12 Termini Juris
Tituli legales &c.
14 Practica Juris deutsch
25 Lectura Joh. Andreæ in IV. Decretalium
Joh. de Lignano liber de bello
Repetitio Angeli Aretini Capituli si Clerici extra de judiciis.
26 Glossa tertii decretalium
27 Lectura in II. Decretal.
28 Lectura in V. Decretal.
29 Lectura in V. Decretal.
30 Eadem

Pulp. XIX.

3 Repertorium juris Petri de Perusio
Terminorum Juris expositio
9 Index Theodorici in Antonium de Putrio.
10 Tractatus de emtione & reemtione
Tract. de privilegiis mendicantium
12 Lectura ad II. Decretalium
14 Lectura III. super I. Decretal.
17 Tract. de Jure Patronatus Pauli de Citadinis
22 Decretalium materia Alphabetica.
Tabula Calderini
23 Ordo Judiciarius Ægidii
Tr. emtionis censuum ad vitam sustentandam
Processus Judiciarius Urbach
24 Belial Jacobi de Theramo
De Ecclesiastico interdicto Joh. Andreæ.

29. De

28 De uſuris Chriſtoph. Cupneri Germanicè
40 Tract. Franciſci de Toleto contra communionem,
Böhmiſche Chronick.

Pulp. XX.

2. Lectura ad I. & II. partem Digeſtorum
3 Lectura ad II. librum Codicis,
Oeconomicus libellus,
Proceſſus apud inferos.
9 Joh. de Lignano in Clementinas,
14. Etliche deutſche Formulen.
36 Aurea Bulla Caroli IV.
Dialogus de virginitate
Epiſtolæ qvædã Auguſtlni &c.
42 Ordo terminorum juxta ſtylum palatii Apoſtolici.
54 Tr. Campiſtrani de Contractibus.

LIBRI MEDICI.

Pulp. XXI.

2 Aphoriſmi Hippocratis
M. Ægidius de judicio urinarum
26 Gloſſa in IV. Avicennæ cum qvæſtionibus Gentilis.

Pulp. XXII.

8. Conſilia collecta ex Conſiliis Barthol. Montagnanæ
7 Conſilia Montagnanæ.
10 Practica Joh. de conto Regio
Opuſculum Wilhelmi de Varignana
13 Antonius de Gvaneriis
14. Practica Arculani.
19 Practica Bertrucci
20 Practica Albitii
Synonymia Apothecariorum, dicta Albula.
21 Wilhelmi de Varignana Praxis.
28 Antidotarium Nicolai.
29 Wilhelmi de Varignána Practica Medicorum
Regulæ ſanitatis
Ægidius de Urinis,
30 Practica Thomæ Serapienſis
31 Conſilia Gentilis
Marſilius de Febribus,
Chirurgicalia cum Receptis.
32 Lilium M. Bernhardi de Gordonio,
Aphoriſmi Joh. Damaſceni.
33 Joh. Garzonii Practica
Averroës de Theriaca,
34 Wilhelmi de Brixia Practica
39 Practica de modo medendi
40 Ponti de S. Ægidio libellus de cura morborum omnium
41 Inventarium Chirurgicale Gvidonis,
54 Arnoldi de nova villa Tractatûs Medicinales.

59. Synonymia, Albula
Salerni tabulæ,
Tractatus Confeſſionum medicinalium.

Pulp. XXIII.

2 Aggregator.
4. Nicolai Antidotarium cum qvibusdam libellis aliis.
15 Ægidius de Urinis.
Antidotarium Nicolai
16 Qvæſtio de judiciis urinæ
Antidotarium Nicolai
De Virtutibus herbarum, lapidum, mineralium.
18. Compendium de regimine ſanitatis
De influxu cœleſti
Item, Experimenta.
21 Receptæ M. Galeatii.
Tractatus Gordonii de gradibus,
22 Herbarium
Medicæ artis experimenta & ſecreta
23 Herbarium Alphabeticum,
Virtutes vini ſublimati
de IV. gradibus Herbarum,
Petrus de Creſcentiis de commodo ruris,
Regimen præſervativum ab Epidymia Vnicentii de SchvvoffheimMedicin. Doctoris.
26 Herbarium
28 Theſaurus pauperum
Item, Medicinalia
36 Libellus ſuper Criſin.

Pulp. XXIV.

1. Lilia
2 Omnis generis Opuſcula de urinis, de egeſtione, de Criſi, &c.
3 Tractatus de Urinis
Tr. de Balneis
Theſaurus pauperum
10 Compendium Medicinæ Johannis, filii Serapionis,
Macer de Virtutibus Herbarum
13 Liber Diætarum Joh. de Bornia,
Regimen ſanitatis.
14 Regimen ſanitatis
Canones Medicinales
Curationes M. Thaddæi
Albumaſar de ſimplicibus Medicinis.

LIBRI PHILOSOPH. ET PHILOLOGICI.

Pulp. XXV.

8 Introductorius Aſtronomicus.
15 Flores Albumaſaris
Liber de ſcientia nativitatum
17 Libellus Aſtronomicalis.
20 Liber Aſtronomicus

25 In

25. In Aſtronomia liber anaglypharum
27 Raymundus Lullus de naturis & ſecretis corporum cœleſtium.
Arithmetica qvædam Germanica
De proportione proportionũ
42 Liber de proportione

Pulp. XXVI.

28 Tabulæ Alphonſinæ
44 Eædem, cum ſcriptis Alphonſi aliis.
45 Ptolemæi Centiloqvium.
49 Tabulæ Alphonſinæ
52 Almageſtum
Iſagoge Hiſpalenſis
53 Liber introductorii Majoris in magiſterio ſcientiæ aſtrorũ
Aſtronomia Alphragani.
56 Tabulæ Joh. de Zinero
58 Tabulæ mediorum motuum.

Pulp. XXVII.

9. Anton. Andreæ qvæſt. metaphyſicæ cum comment. in prædicamenta
Liber de anima.
15. Expoſitio Ægidii ſuper lib. de anima
Qvæſtio de materia cœli contra Averroëm
Compilatio Conradi &c. eſt qvadrans ſolis cum appendicibus umbrarum.
40. Mineralia & Lapides Alberti.
Averroës de longitudine & brevitate vitæ &c.

Pulp. XXIIX.

6. Epiſtolæ Petri Bleſenſis
Epiſtolæ Petri de Vineis
Tr. de vita Philoſophorum
Carmen metricum de virtutibus & vitiis.
20 Petri de Vineis Epiſtolæ legationum.
Epiſtolæ qvædam Petri Damiani
Epiſtolæ papales.

Pulp. XXIX.

26 Franciſci Philelphi aliqvot Orationes
39 Fr. Petrarcha de remediis utriuſqve fortunæ
54 Ejusdem Epiſtolæ
64. Leonh. Aretini de ſtudiis & literis tractatus
Ejusdem epiſtolæ cum aliorum epiſtolis.

Pulp. XXX.

48. Fr. Aretini Odyſſea Homeri latinè traducta
61 Fr. Philelphi ſatyrarũ decades.
Ejusdem fabula de tempore, ſene & puero, cum ejusdem conviviis.
67 Fr. Patritii Ecloga de Chriſti nativitate.

Pulp. XXXI.

5. Judicium de artificioſa Petri Ravennatis memoria

59. Vincentii vita.
Pulp. XXXII.
46. Ephemeris Dictys Cretensis
Bellum Saxonicum Brunonis Anno 1073. ad Præsulem Mersburgensem
Legendæ qvædam.
Pulp. XXXIII.
1. Historia sacra.
27. Sermones Leonis
Tractatus Hieronymi de Genealogia Rom. Regum
Liber de zelo religionis Christianæ Principum Germanorum.
33 Chronicon ab initio Creationis
37 De ordinibus Clericorum.
Pulp. XXXIV.
3. Historia Trojana
14 Libri XI. Ruffini
It. Historia Tripartita
23 Tractatus Indulgentiarum
25 Epistola Eusebii de morte Hieronymi
Epistola Augustini de magnificentia Hieronymi ad Cyrillum
Vita B. Hieronymi
De Sancto Dominico liber &c.
40 Raymundus de peste
54 Compendium Historiarum.
Pulp. XXXV.
46 De Alexandro M. liber,
Descriptio terræ sanctæ
60. Æneæ Sylvii Historia Bohemica.

Determinatio Dominici Bolani Med. Doctoris probantis beatam Virginem ab originali culpa esse præservatam,
Alanus in Proverbiis
Tractatus solennes de arte prædicandi
Antonii Panormitæ vita Alphonsi.
62 Æneæ Sylvii Opera.
Pulp. XXXVI.
1. Libri Ethicorum, Politicorum, œcnom. & Rhetoricorũ Græcè
10 Libri Aristotelis Ethici cum duplici translatione
31 Ægidius de Regimine Principis
42. Jura Imperii.
Pulp. XXXVII.
5. Opusculum Logicum.
6 M. Stephani Brulifer Formalitates in Doctrinam Scoti.
7 In lib. Meteorolog. introductio.
26 Aphthonii progymnasmata } Græcè
Hermogenis Rhetorica } Græcè
47 Opuscula varia Lollii
Pulp. XXXIIX.
24. Albertus M. de vita contemplativa ac religione
Solinus,
Theodori Lælii Veldrensis Junctio,
Apologia contrà detractiones & blasphemias Theodori Lælii

45 Textus

45 Textus Organi Ariſtotelici
47 Commentaria in artem veterem.

Pulp. XXXIX.
86. Modus ſignificandi.

Chartaceis his Manuſcriptis accedunt in Bibliotheca Hulſemanniana.

N. 428. in fol. Fratris Simonis de Cremonia Sermones in epiſtolas Dominicales.

In Repoſitorio III. Ciſtæ poſterioris.

No. 17. Methodus Curativa tàm generalis qvàm partialis dictata à Caſparo Peucero

Ejusdem Tractatus de Febribus

De tumoribus præter naturam

de judiciis urinariis.

D. Hermanni de Pharmacia

D. Laurentii Span tr. de ſex rebus non naturalibus

D. Joh. Hoffmanni, Prof. Lipſ. theſes de peſte

No. 19. & 20. Tomi II. Locorum communium ex Ant. Sabellici Enneadibus collecti.

Inter libros D. Heinzii.

40. Phyſiça Philippi Melanchthonis, ipsâ autoris manu concepta,

41 Hieronymi Baldungi Med. D. & Badenſis Phyſici Sermo de Podagra ad Sigiſmundum Archi Ducem Auſtriæ, ipsâ autoris manu ſcriptus.

Libri prætereà chartacei ſine Numero.

Liber exorciſmorum

Liber lectionũ Dominicalium & Tria Miſſalia.

Ex liberalitate Viri CL. M. Qvinti Septimii Florentis Rivini,

Gregorii Nyſſenii, Macarii Alexandrini, & Johannis Sinaitæ, vulgò Climaci, Opuſcula qvædam Græca.

Subjungitur ob fugam vacui

Bulla Romana, ante CXCII. annos pro conſervatione Templi & Monaſterii Paulini impetrata, eaqve membranacea.

RODERICUS Portuenſis, Oliverius Sabinenſis Epiſcopi, Johannes tit. Sanctæ Praxedis, Georgius tit. Sanctorum Petri & Marcellini, Gabriel tit. Sanctorũ Georgii & Bacchi, Hieronymus tit. Sancti Chryſogoni, Johannes tit. Sanctæ Balbinæ, Johannes tit. Sanctæ Vitalis Presbyteri, & Raphaël Sancti Georgii ad Velum Aureum, ac Baptiſta Sanctæ Mariæ in Dominica Diaconi miſeratione divinâ ſacro-ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales Univerſis ac ſingulis Chriſti fidelibus præſentes literas inſpecturis ſalutem in Domino ſempiternam! Deum placere credimus & in cœlis habere propitium, cùm mentes Chriſti fidelium ad pia caritatis opera debitis exhortationibus invitamus. Cupientes igitur, ut Eccleſia conventûs ſive Monaſterii Sancti Pauli Fratrum ordinis prædicatorum Opidi Lipczen Merſeburgenſis Diœceſ. in qva, ſicut accepimus, qvædam notabilis ſocietas,

Con-

Confraternitas nuncupata ſub vocabulo Roſarii beatæ Mariæ Virginis hominum ſexûs utriuſqve fore dinoſcitur, inſtituta congruis freqventetur honoribus, & à Chriſti fidelibus jugiter veneretur, nec non in ſuis ſtructuris & ædificiis debitè reparetur, conſervetur & manuteneatur, ac Libris, Calicibus, Luminaribus, ornamẽtis Eccleſiaſticis & rebus aliis pro divino cultu neceſſariis decẽter muniatur, utq; Chriſti fideles ipſi eò libentiùs causâ devotionis confluant ad eandẽ, & ad reparationẽ, conſervationẽ, manutentionẽ ac munitionẽ hujuſmodi manus promtiùs porrigant adjutrices, qvò ex hoc ibidem dono cœleſtis gratiæ uberiùs conſpexerint ſe refectos, Dilectorum nobis & in Chriſto venerabilium & religioſorum Virorum Fratrum Nicolai Beyer Provincialis provinciæ Saxoniæ & Hieronymi Friſner, Magiſtrorum in Theologia & dicti ordinis Profeſſorũ ſuper hoc humiliter ſupplicantium petitionibus inclinati, Nos Cardinales præfativi, delicet qvilibet noſtrûm de omnipotentis DEI miſericordia ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi omnibus ac ſingulis Chriſti fidelibus utriusqve ſexus verè pœnitentibus & confeſſis, qvi dictam Eccleſiam in Annunciationis, Viſitationis, Aſſumptionis & Conceptionis beatæ Mariæ Virginis ipſiusqve Eccleſiæ Dedicationis diebus feſtivitatum à primis veſperis uſqve ad ſecun-

cun-

cundas vesperas inclusivè devotè visitaverit annuatim, & ad præmissa manus porrexerit adjutrices, ut præfertur, pro singulis festivitatum diebus prædictis, qvibus fecerit, Centum dies de injunctis eis pœnitentiis in Domino relaxamus præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis; In qvorum omnium fidem & testimonium præmissorum literas nostras hujusmodi fieri, nostrorumqve solitorum sigillorum jussimus appensione muniri. Datum Romæ in Domibus nostris sub anno à nativitate Domini millesimo qvadringentesimo octuagesimo qvarto, die verò decimâ mensis Octobris Pontificatus sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini Innocentii Papæ octavi anno primo.

Appensa sunt X. sigilla, præmissis hisce subscriptionibus.

Vicecancellarius, Neapolitanus, Novariensis, Ulyxponensis, Racanatensis, Agriensis, Gerundensis, de Comitibus, S. Georgii, Misn.

Ad

Ad
Lectorem βιβλόφιλον.

ECcos Tibi libros Manuſcriptos Bibliothecæ noſtræ tàm membranaceos, qvàm chartaceos! Qvorum multitudinem ſi mireris, ex variis Cœnobiis Cellenſi, Pegavienſi, Chemnicenſi, aliisqve pluribus congeſtos hos eſſe cogita. Id enim inſcriptiones nos docent, qvas in plerorumqve Manuſcriptorum aut frontiſpicio aut exodio invenias; v. g. *Liber veteris Cellæ Sanctæ Mariæ, Liber S. Jacobi in Pegavia, Liber Mariæ Virginis & S. Benedicti in Kemniz, Liber Fratrum Prædicatorum in Lypzk, Liber fratrum Minoritarum in Lypzk &c.* (Nam præter Prædicatores ſeu Dominicanos Monaſterii Paulini incolas etiam Franciſcani ſeu Minoritæ ſuum & cœnobium & templum, cujus rudus adhuc extat, in hac urbe habuerunt.) Scias autem & illud velim, ne ſic qvidem Manuſcripta Bibliothecæ Paulinæ omnia nos propalâſſe. Adjuncti enim qvàmplurimis Manuſcriptis ſunt tractatûs, qvi nec titulum nominalem, ut ſic loqvamur, nec realem præ ſe fe-

runt,qvos omittere adeò & nos cum priſcis Catalogorum Confectoribus habuimus neceſſe. Dabimus autem deincipe tempore id operam,ut certiora ex diligenti Manuſcriptorum collatione & exſculpere & ſignificare publicè aliqvando qveamus. Cæterùm qvamvis Bibliorum, Gloſſarum, Patrum, Scholaſticorum, Sermonumqve Monachalium exuberans hîc detur copia (nam unus ſubinde idemqve liber ſexies vel pluries reperitur) in tanto tamen Patrum cumulo vix unius compleri ſcripta omnia poſſe depræhendimus. Qvin & illud non ſine gemitu obſervavimus, membranas omnium pulcherrimas per excisſionem aut paginarum integrarum aut literarum initialium,elegantisſimè ſcilicet formatarum, deplorandum in modum eſſe deformatas; volumina alia Manuſcripta ut taceamus,qvæ in Catalogis qvidem priſcis, at in pulpitis ipſis comparent, neutiquam. Quanquam defectûs hujusmodi non à me demum,adjunctisqve ex ordine Profeſſorum Reviſoribus D. GEORGIO MOEBIO,Theologo,D. FRIDERICO GEISLE-

RO,

ro, Jcto, D. Johanne Bohnio, Medico, & L. Valentino Alberti, Philoſopho, ſed jamdudum, anno videlicet M. DC. XLII. à D. Johanne Ittigio, P. P. & magni illius Theologi Heinrici Höpfneri, in Bibliothecariatu ſucceſſore, nec non ſummè Reverendo D. Martino Geiero, tùm Ebrææ Lingvæ in hac Alma Profeſſore, imò ante hos à D. Cornelio Beckero, Theologo, & M. Johanne Friedericho, P. P. & Bibliothecario ſunt deprehenſi. Sed nolumus remotiorum temporum injuriam dicam an incuriã? jam accuſare. Gratulamur potiùs Bibliothecæ noſtræ de ſplendida Bibliothecæ Hülſemannianæ acceſsione, deq; inſigni illo, quod ex ſymbolis Studioſorũ accedentiũ in eandem redundat indies, incremento, quod defectum illum Bibliorum Manuſcriptorum, Vitarum, Paſsionalium, aliorumque id genus Monachalium ſcriptorum ſat abundè compenſat; cumque juſtus ac plenarius Bibliothecæ hujus Catalogus non abs re deſideretur, ad eundem adornandum publicandumque nos accingimur, haut temerè com-

mis-

missuri, ut supinitatis cujusdam in hoc qvoqve qvalicunqve officio redargui jure possimus. Ea verò res & vires corporis animiqve vegetas, & spatium temporis non brevissimum sibi vendicat. Nam in aliam planè faciem mutabitur cum DEO & Die hæc Bibliotheca, pulpitisque & ferramentis omnibus remotis, cistæ clathratæ in splendidissimo amplissimoque ejus loco erigentur, librique adeò ferreis vinculis liberati in ordinem longè meliorem redigentur. Tu itaq;, Lector Benevole, Bibliothecarium novum, non uno morborum ariete hoc anno conqvassatum tuis precibus suffulci, hisq; intereà Manuscriptorum nostrorum Catalogis tanqvam promulside qvâdam completissimi Catalogi fruere.

FINIS.

